

Nytt fra

ØSTMARKA

Medlemsblad for Østmarkas Venner 50. årgang Nr. 1/2016

Østmarkas
50 Venner
år 1966–2016

*Årsmøte 31. mars
Delseier for Dølerud
ØVs historie*

SLÅ RING
OM
ØSTMARKA

50 år som vaktbikkje for Østmarka

Av Johan Ellingsen

Østmarkas Venner (ØV) fyller 50 år i 2016, og tankene går til de ivrige naturvernerne og friluftslivsinteresserte ildsjelene som stiftet ØV 8. november 1966. En av stifterne, Ap-politiker Arne Finstad, skrev følgende i et innlegg i Arbeiderbladet:

Så snart det bare antydes et eller annet som kan bety et aldri så lite innhogg i friarealene i Oslo nord- eller vestmark, skrives det voldsomt opp. Friarealene må ikke røres – de er byens lunger! heter det. Skjer noe liknende i østlige bydeler, hører man faktisk ikke det minste pip til protest.

Men så kom ØV, og alt ble forandret. Ildsjelene og foreningen som i disse 50 årene har både pepet og snakket og skrevet høringsuttalelser og slått i bordet, har oppnådd mye. Det er ikke godt å vite hvordan Østmarka ville sett ut uten ØV, men det er klart at mange Marka-brukere har mye å takke organisasjonen for. Det var for eksempel planlagt både boliger og industri på den flotte sletta som i dag huser Skullerud idrettsanlegg og Skullerudstua i Oslo.

Da Markaloven ble vedtatt for snart sju år siden, trodde enkelte at kampen om Østmarka om sider var vunnet. Men slik gikk det ikke: Isteden kommer angrepene på Marka bare oftere og oftere. Det skyldes delvis at altfor mange ennå ikke har forstått hva markaloven går ut på, dels at enkelte politikerne ønsker å spise av Marka, men også at det finnes kommersielle krefter som ønsker å utnytte Marka til egen vinning. Les årsberetningen vår på side 23-45, så skjønner du hva vi jobber for.

Etter over to års forberedelser, går vi nå inn i et jubileumsår som skal brukes til å informere enda mer enn vanlig om Østmarkas unike natur, biologiske mangfold og mulighetene for allsidig friluftsliv, naturopplevelser, stillhet og ro. ØVs ønske i jubileumsåret er å få gjennomslag for vårt forslag om å opprette en nasjonalpark i Østmarka. Med nye politiske konstellasjoner i kommunene rundt Østmarka, øyner vi et visst håp.

Også stortingsmeldingen som kom rett før jul i 2015 (Nr. 14 2015–2016): Natur for livet, Norsk Handlingsplan for naturmangfold, styrket håpet vårt, for der stod det: *I de store lavtliggende skogområdene på Østlandet er det mangel på skogvern. Her vil det være viktig å etablere nye naturreservater, også større verneområder, og det vil være naturlig å verne skog som på sikt kan utvikle viktige naturkvaliteter.* Den formuleringen passer som hånd i hanske på det indre av Østmarka, som inneholder det siste sammenhengende og lite menneskepåvirkede skoglandskapet av noenlunde størrelse på hele Sør-Østlandet.

Med dette bakteppet, ser vi fram til et spennende år med masse ulike arrangementer for å markere jubileet gjennom hele året. Se mer om dette i vår jubileumskalender et annet sted i bladet.

Årsberetningen vår vitner om en forening som er mer aktiv enn noen gang – fordi truslene mot Østmarka gjør det nødvendig. Vi gratulerer våre om lag 4000 trofaste medlemmer med jubileumsåret!

Nytt fra Østmarka – Medlemsblad for Østmarkas Venner

Ansvarlig utgiver: Østmarkas Venner,
Postboks 85 Nordstrand, 1112 Oslo
Redaktør: Helga Gunnarsdottir
e-post: hegunna@online.no
Assisterende redaktør: Bjarne Røsjo

Forsidebilde: Ved Mariholtputten
Foto: Espen Bratlie
Grafisk design, repro og trykking: 07 Media – 07.no
Opplag: 4 700
Frist for stoff til neste nr. er 1. april 2016

Møt våren i Losbymarka

Hva: Vårtur med historisk preg i Losbymarka
Hvor: Oppmøte på P-plassen ved Losby (Dumpa)
Hvem: Randi Hauger og Kjell Sandberg fra ØV, og
Helen Østbye fra Lørenskog historielag
Når: Søndag 8. mai 2016 kl. 10:00

Turen starter med litt orientering om Losby før avmarsj. Turen går i et område som ikke er så mye brukt, der gårdsskogene i Lørenskog møter Losbymarka. Vi skal innom flere hytter i området (Stratos, Uroa, Gamle Jongseterhytta og Grønberghytta), som alle har en historie å fortelle. Etter at vi har passert golfbanen, følger vi stier og gamle ferdselsveger ca. 6-7 km i stedvis kupert terreng. På grunn av mange stopp underveis blir tempoet bedagelig.

Det blir også muligheter for å avslutte turen nedover Veslevannsdalen og returnere til Losby for de som vil ha en kortere runde.

Ta med mat og drikke, godt fottøy og klær som bør tilpasses været.

Retur til Losby innen kl. 16.00.

En av hyttene vi skal besøke. Foto: Kjell Sandberg

Velkommen til tur i Lørenskog!

PS: Vi kan besørge henting på buss 411 Sørlihavna innen kl. 9.40.
Da må dere ringe noen av oss på forhånd og avtale: Randi 41694722,
Helen 99429087, Kjell 99639686

Styret i Østmarkas Venner 2015–2016

Leder: Johan Ellingsen 90 92 15 68

Nestleder: Helga Gunnarsdóttir 95 99 23 49

Sigmund Hågvar 91 71 45 10

Bjarne Røsjo 90 84 59 97

Ingunn Lian Nylund 94 98 20 06

Varamedlemmer: Kjell Erik Sandberg 99 63 96 86

Silje Helen Hansen 93 25 88 32

Inger Tangen 41 25 66 47

Medlemsregister: Ingunn Lian Nylund 94 98 20 06 **Regnskap:** Kristin Ohnstad 93 40 66 71

E-post til styret og ansatte: fornavn@ostmarkasvenner.no

Kantareller fra Mortvassåsen

Foto: Jon Anders Wiken

Kantareller fra Mortvassåsen. Foto: Jon Anders Wiken.

Fotoutstillingen som vandrer Østmarka rundt

Tekst: Johan Ellingsen

I forbindelse med Østmarkas Venner 50 års-jubileum i 2016, arrangerer vi en fotoutstilling med motiver fra Østmarka. Utstillingen skal besøke til sammen ti biblioteker i Østmarka-kommunene.

Mandag 4. januar, etter mye planlegging og nøye vurdering av 700 innkomne bilder, kunne vandreutstillingen «Hyllest til Østmarka» starte sin lange vandring rundt Østmarka. Først ute var Enebakk bibliotek, der 21 håndplukkede bilder fra 20 fotografer er blitt samlet til en variert og fargerik utstilling.

Natur- og dyremotiver

– De bildene vi har valgt er en blanding av naturmotiver og dyremotiver. Vi har vært opptatt av at utstillingen skal vise hele Østmarka og at vi dekker de fire årstidene, forteller Ingunn Lian Nylund fra ØVs styre. Hun har, sammen med styremedlemmet og den ivrige fotografen Kjell Erik Sandberg

fra Lørenskog, stått for utvelgelsen av fotografiene som er med i utstillingen.

– Her er flotte stemningsbilder som mange vil kjenne seg igjen i, og bilder som viser et knippe av dyrene vi finner i Østmarka. Veldig mange av de innkomne bildene var like på et vis. Man er ute og går en tur, kommer til et vann og ser trærne speile seg i vannet. Dette er et veldig populært motiv, men vi fant også veldig mange andre fine motiver, forteller Lian Nylund.

Ved siden av vår utstilling har vi anmodet bibliotekene om å ha fokus på Østmarka gjennom Østmarka-litteratur; både litteratur om Østmarka og litteratur skrevet av forfattere knyttet til Østmarka.

Mange arrangementer

Vandreutstillingen er ett av mange ulike arrangementer for å markere foreningens 50-årsjubileum. Sammen med samarbeidspartnere inviterer Østmarkas Venner til mange og varierte turer, flere spennende foredrag, kunstutstillinger med kulturelle innslag, flere aktiviteter for barna, utendørsteater, slåttetreff, minnestund og gudstjeneste. Alle arrangementene foregår i Østmarka, eller i umiddelbar nærhet; fordelt på de fem Østmarka-kommunene. Se for øvrig vår kalender for jubileumsåret, som er publisert i dette bladet.

Fotoutstillingen skal videre til ni andre bibliotek som mer eller mindre omkranser Østmarka. Nå er den på Oppsal bibliotek og i mars er den på Bøler.

ØVs leder Johan Ellingsen foran en del av vandreutstillingen på biblioteket i Enebakk.

Søndre Tangen, Losby. Foto: Ole David Paulsen

Finn Jensen

1928–2015

Tekst: Helga Gunnarsdóttir og Bjarne Røsjo

Østmarkas Venner mottok med sorg beskjeden om at Finn O. Jensen (født 1928) døde 24. desember 2015. Finn var en hedersmann og en av Østmarkas aller beste og viktigste venner, etter at han i 1966 var en av de tre som tok initiativ til å stifte organisasjonen.

Foranledningen til at Østmarkas Venner (ØV) ble stiftet, var at Reidar Eriksen fra Vålerenga og Terje Aarnes fra Nordstrandshøgda hadde begynt å snakke sammen om alle truslene mot Østmarka. De tok kontakt med Finn O. Jensen, som bodde på Manglerud, og de ble enige om å etablere et arbeidsutvalg som lagde forslag til lover, retningslinjer og arbeidsoppgaver for den nye venneforeningen. Deretter innkalte de til et konstituerende møte på Rustadsaga 8. november 1966.

På tross av et utrivelig novembervær ble det «full brakke». Folk sto tett langs veggene! fortalte Finn i et intervju med Nytt fra Østmarka i 2006 – da foreningen feiret 40 år. Han fortalte også at de frammøtte delte en felles bekymring: Østmarka trengte en organisasjon som kunne forsvare skogsområdet mot inngrep som bit for bit kunne skade viktige naturverdier – både i folks nærområder og inne i hjertet av Marka.

Dagen etter stiftelsen oppsummerte Dagbladet: «Østmarka trues av veier og blokker!»

Styremedlem fra starten

Finn ble naturlig nok valgt inn i styret på stiftelsesmøtet. «En sak jeg brukte mye tid på i denne perioden, var kuseboligen på Sarabråten. Der hadde vi et samarbeid med Byantikvaren om å beholde boligen på Sarabråten og føre tilsyn med den. Det var nemlig noen som ivret for å flytte den til Frognerseteren. Den dragkampen vant vi, men dessverre brant huset ned i 1971. Det viste seg at det var noen som hadde satt fyr på det», fortalte Finn til Nytt fra Østmarka.

Finn jobbet også mye med utvidelser av lysløypenettet i Østmarka. Etter to år i styret gikk han ut etter eget ønske, han hadde da blant annet mye reisevirksomhet via jobben. Etter en lang pause på om lag 30 år ble han igjen valgt inn i styret våren 1998, et verv han hadde i 11 år.

I forbindelse med ØVs 40 års-jubileum i 2006 ble Finn utnevnt til æresmedlem. I begrunnelsen het det blant annet at «Finn ser verdien av og arbeider for det enkle

friluftslivet, i tråd med ØVs intensjoner. Samtidig ser han behovet for en viss tilrettelegging slik at flest mulig, ikke minst barn og unge, skal finne Marka spennende og utfordrende! Finn har gjennom et langt liv lagt ned en imponerende organisatorisk og praktisk innsats i Østmarkas Venner og for Østmarka».

Fortsatte med vervedugnader

Selv om Finn gikk ut av styret på årsmøtet i 2009, fortsatte han så lenge helsa holdt med å delta på vervedugnader ved Østmarksetra og Rustadsaga. Fortsatt er det han og Oddvar Rolstad som har rekorden på 70 nye medlemmer i løpet av tre timer, under en verving ved Rustadsaga.

Etter hvert som helsa ble dårligere ble det mindre kontakt med ØV, men styrets nestleder Helga Gunnarsdóttir minnes telefonsamtalene med Finn med glede. Han fulgte godt med i alt som skjedde i foreningen via medlemsbladet. Han uttrykte sin store tilfredshet med arbeidet, og særlig var han glad for verneområdene og ØVs forslag om nasjonalpark i Østmarka.

Finns kjærighet til Østmarka begynte allerede da han var barn, ikke minst fordi faren var flink til å ta ham med på tur. Han ble etter hvert medlem i Ørnepatruljen i 1. Nordstrand Speidertropp, som var flittige brukere av ei hytte inne ved Sølvdobla.

Det var planene om en storstilt utbygging ved Skullerud som utløste Jensens engasjement på 1960-tallet, og i ettertid var han – med rette – stolt over å ha vært med på etableringen av Østmarkas Venner. Han ble også veldig glad for at Markaloven omsider

Finn Jensen under ØVs 40 års-jubileum i 2006, da han ble utnevnt til æresmedlem. Foto: Steinar Saghaug.

ble vedtatt i 2009, for markagrensa har vært en viktig sak for både ham og de andre styremedlemmene helt siden etableringen i 1966. Finn opplevde dessverre ikke ØVs 50 års-jubileum, men han blir ikke glemt. ØV er i dag en respektert organisasjon som blir lyttet til i saker som har å gjøre med naturvern og friluftsliv i Østmarka. Vi har nå mer enn 4000 medlemmer – som alle står i takknemlighetsgjeld til Finn O. Jensen og de andre som stiftet organisasjonen i 1966.

„Østmarkas venner" konstituert Samlet fullt hus på Rustadsaga

Det midlertidige styret som ble valgt på tirsdagens konstituerende møte på Rustadsaga. Fra venstre: Jacob Langli, Terje Aarnes, Arne Finstad, Staff Iversen, formannen Reidar Eriksen, Thorleif Kleve, (bak Kleve) Arne Kristiansen, Øyvind Hvalby og Finn Jensen. Staff Iversen er varermann. Det siste styremedlemmet, Hugo Sandberg, var ikke til stede da bildet ble tatt.

Rustadsaga Kafé var fullt besatt til siste plass tirsdag da «Østmarkas Venner» ble konstituert. Det heter i formålspargrafen til «Østmarkas Venner»: Foreningen er upolitisk og åpen for alle sports- og friluftinteresserte personer og organisasjoner. Den har til formål å verne

Østmarka som friluftsområde. Videre å være med å legge til rette utøvelsen av et mangesidig sports- og friluftsliv. Foreningen ønsker å stå i et nært samarbeid med de bestemmende myndigheter og med beslektede organisasjoner. Dette er vel noe vi alle som sogner til Østmarka bør være enig i. Det er jo klart at en slik organisasjon som «Østmarkas Venner» må få full oppslutning fra oss alle. Vi skal i et senere nummer av avisen komme tilbake med mer stoff

«ØSTMARKAS VENNER» VIL ARBEIDE FOR:

1. Å få fastsatt byggegrenser så marka blir skånet mest mulig.
2. Å hindre at marka blir ødelagt ved for store inngrep.
3. Å medvirke til at det innledes et regionalt samarbeid med nabokommunene for å sikre marka på de forskjellige kanter.
4. At kommunens prosjekterte turveier inn til marka må bli

Faksimile av avisoppslag etter ØVs konstituerende møte i november 1966. Bildet viser det midlertidige styret som ble valgt. Fra venstre: Jacob Langli, Terje Aarnes, Arne Finstad, Staff Iversen, formannen Reidar Eriksen, Thorleif Kleve, Arne Kristiansen (bak Kleve), Øyvind Hvalby og Finn Jensen. Det siste styremedlemmet, Hugo Sandberg, var ikke tilstede da bildet ble tatt.

Østmarkas Venner før Romeriksporten

Tekst: Øyvind Pettersen

Det som kanskje i størst grad har bidratt til å gjøre Østmarkas Venner kjent, er foreningens engasjement i forbindelse med lekkasjene til Romeriksporten¹. Denne saken har nok i stor grad også bidratt til at medlemstallet nesten er blitt fordoblet i løpet av de siste ti årene.

Men da saken dukket opp i begynnelsen av 1997, hadde foreningen allerede eksistert i 30 år. Det omfattende arbeidet som ble nedlagt i disse årene – for ikke å snakke om hvorledes det hele startet – er nok ukjent for de fleste av de som har meldt seg inn de senere årene. I et forsøk på å rette litt på dette, har vi tatt en prat med tre æresmedlemmer – Lise Henriksen, Finn Jensen og Oddvar Rolstad – som alle var med i den perioden.

Finn var en av initiativtakerne til stiftelsesmøtet, og han husker godt bakgrunnen for det møtet:

– En nabo av meg, Terje Aarnes, hadde truffet Reidar Eriksen i Østmarka og hatt en lengre prat med ham. De var enige om at det skjedde mye som truet Østmarka, ikke minst i forbindelse med boligbygging, og

de fikk ideen om å danne en venneforening. Dette var i 1966. Det første de gjorde var å sette i gang en underskriftskampanje på stueene i Østmarka, hvor det ble krevd at Østmarka skulle sikres mot flere ødeleggende inngrep. Finn peker på et utklipp fra Dagbladet 9/11-66, med overskriften «Østmarka trues av veier og blokker!» Kampanjen samlet vel 600 underskrifter, og det ga Eriksen og Aarnes troen på at det var grunnlag for å starte en venneforening som kunne fortsette arbeidet.

Det var på dette tidspunktet Finn ble involvert i arbeidet.

– Aarnes visste at jeg var en ivrig markabruker, og derfor kom han til meg og spurte om jeg var interessert i å være med på å danne denne foreningen. Min første oppgave var å planlegge et konstituerende møte sammen med Aarnes og Eriksen. Vi møttes først i Vålerenga menighetshus, og der ble vi enige om å innkalle til et møte på Rustadsaga den 8. november 1966. Finn viser oss et eksemplar av innkallingen – et enkelt, maskinskrevet A4-ark – som ble hengt opp på stolper og informasjonstavler i drabantbyene langs Østmarka og i Nordstrand-området.

¹ Lekkasjene til Romeriksporten ble offentlig kjent da Steinar Saghaug slo alarm. Han var på skogstur 2. februar 1997 og oppdaget at vannstanden i Puttjern hadde sunket kraftig. Årsaken var at vannet rant ned i Romeriksporten. Saghaug ble senere valgt til ØVs leder, og organisasjonen engasjerte seg sterkt i flere år for å begrense skadene. Vi kommer tilbake med egen historisk artikkel om ØV og Romeriksporten. Red.

Finn Jensen (t.v.), Lise Henriksen og Oddvar Rolstad på årsmøtet i mars 2006. Foto: Steinar Saghaug.

– På tross av et utrivelig novembervær, ble det «full brakke», forteller Finn. – Folk stod tett langs veggene. Reidar Eriksen åpnet møtet og ønsket velkommen på vegne av det forberedende arbeidsutvalg (dvs. Eriksen, Aarnes og Finn). Jeg husker ikke akkurat hvor lenge møtet varte, men det må ha vært lenge, for vi rakk mye: Det ble laget utkast til lover og arbeidsoppgaver, og det ble valgt et midlertidig styre med Reidar Eriksen som formann. Og kontingenten ble fastsatt til kr. 5.

Finn ble naturlig nok også valgt inn i styret, hvor han satt i to år.

– En sak jeg brukte mye tid på i denne perioden, var kuseboligen på Sarabråten. Der

hadde vi et samarbeid med Byantikvaren om å beholde boligen på Sarabråten og føre tilsyn med den. Det var nemlig noen som ivret for å flytte den til Frognerseieren. Den dragkampen vant vi, men dessverre brant huset ned i 1971. Det viste seg at det var noen som hadde satt fyr på det. Dessuten jobbet jeg mye med utvidelse av lysløypenettet.

En annen som var til stede på det konstituerende møtet, var Oddvar.

– Noe som opptok meg allerede den gang var betydningen av å ha et godt samarbeid med de andre markaorganisasjonene. Så da jeg første gang ble valgt inn i styret vel ti år senere, var det en sak jeg tok opp på nytt.

Ikke minst det å få ØV til å være mer aktiv i Oslo og Omland Friluftsråd, som da allerede var blitt en paraplyorganisasjon for alle markaorganisasjonene.

Det er ikke til å komme forbi at ØV de første årene hadde vært en Oslo-orientert forening. – En annen viktig oppgave for styret var å engasjere folk i de andre kommunene rundt Østmarka, fortsetter Oddvar. – Ikke minst på grunn av det tiltagende utbyggingspresset vi merket i disse kommunene. På den måten fikk vi folk inn i styret fra Akershuskommunene. Det kom godt med i arbeidet med å påvirke planarbeidet i disse kommunene.

De fleste av foreningens medlemmer kjenner sikkert til Østmarka naturreservat, som ble fredet ved kongelig resolusjon den 21. desember 1990 etter mange års forarbeide av blant annet ØV. Den gang omfattet det et område på 12,5 km² i de sentrale delene av Østmarka. Senere utvidelser har ført til at reservatet nå er på 18 km².

– I og med at dette var det første større verneområdet i Oslomarka, kan det ses på som et viktig gjennombrudd for det videre vernearbeidet i Marka, påpeker Oddvar.

Senere har vi for eksempel fått reservatet ved Ramstadslottet. Men om dette vernearbeidet ble avsluttet med seier, gikk det ikke fullt så bra i en annen omfattende sak.

– På tross av utallige befaringer og en miljøvernminister fra Oslo, lyktes det ikke å hindre byggingen av en meget skjemmende kraftlinje gjennom marka vår i siste halvdel av 80-årene. Men i det minste lyktes vi i å

påvirke trasévalget slik at det ble mindre skjemmende enn det myndighetene gikk inn for, kommenterer Oddvar.

Men arbeidet i foreningen var ikke bare preget av kamp mot myndigheter og grunneiere.

– Hvert år i mer enn 20 år arrangerte foreningen Østmarka-dagen en søndag i begynnelsen av september, fortsetter han. – Da var det lagt opp til aktiviteter og underholdning på en rekke steder rundt om i Østmarka.

At Lise Henriksen er en skrivefør person, er ikke noe nytt for våre medlemmer. Derfor er det ikke så overraskende å høre at hun ble invitert til å arbeide for foreningen etter en artikkel om vern av Østmarka som hun skrev i Arbeiderbladet i september 1971.

– Jeg kom med i skogutvalget i 1972, og der var jeg aktiv i 17 år. Dessuten satt jeg i styret i åtte år fra 1973, forteller Lise. – Skogutvalget hadde svært omfattende oppgaver, ettersom vi skulle jobbe med alle saker som lå innenfor markagrensen. Det var særlig bygging av nye skogsbilveier og omfattende flatehogster, som vi brukte mye tid på. Spesielt var frontene harde mot Losby Bruk og Oslo kommunes skogvesen. Etter min oppfatning drev de til tider med hva jeg vil kalle grov miljøkriminalitet, for eksempel ulovlig veibygging og hogstflater som var så enorme at det ikke kom opp noe gjenvekst. Dette skapte et sterkt engasjement i foreningen, som kostet mye tid og krefter. Det var mange befaringer og møter, og dessuten skrev vi veldig mange debattinnlegg i avisene.

Skytebane ved Godlia?

Vil støyen bli for sjenerende for friluftsfolket?

I lang tid har det vært arbeidet med å skaffe Oslo en ny skytebane til erstatning bl. a. for Oslo Østre Skytterlags bane på Arvoll, hvor bebyggelsen etter hvert har etablert seg helt inn til skytebanen. Det er derfor uansvarlig å fortsette drifta av denne banen. Etter å ha undersøkt en rekke alternativer, foreslår teknisk rådmann at man i prinsippet godtar å legge en skytebane ved Godlia i Østmarka, under forutsetning av at en ved måltinger kommer fram til at støyen ikke vil bli vesentlig sjenerende for friluftslivet eller for bebyggelsen i området. Når tingene er foretatt og en har kommet fram til støydempende tiltak og sikringsordninger, forutsettes saken på ny forelagt de folkevalgte.

Men hvor banen tenkes å ligge, stort sett i et område som er fredet som naturreservat.

den går en bilvei stengt for offentlig trafikk i ca 1 kilometer lengde. Denne veien er i forbruksplanen av hensyn til sommertransporten, foreslått forlenget 400 meter inn i området.

Hvis skytebanen legges her, vil det bli nødvendig å endre traséen og forlenge veien noe. Det fører et par stier gjennom området som også må legges om.

— Sikringmessig ligger forholdene godt til rette for anlegg av en slik bane her, sier skogsjefen til Arbeiderbladet. De topografiske forhold må antas å avdempes skytestøyen noe, men området ligger såpass sentralt i Østmarka at det ikke kan unngås at et stort antall turvandrere blir sjeneret av lyden.

Området i Østmarka synes å tilfredstille alle krav til en ny skytebane. Det har en rekke

baner, mener teknisk rådmann.

Noen ulemper vil det alltid bli uansett hvor en slik bane legges — fortsetter rådmannen. — ulempene synes å bli minst

ved Godlia. Det er her forholdene langt til nærmeste bolig. — eiendommen Godlia — ca. 400—500 meter. Denne elst

av kommunen og ber friga. En annen eiendom som tilhører

kommunen er Sand. Denne kan bli noe berørt av skytingen,

men hvis man vil ha en skytebane, bør man også her overveie å frigjøre eiendommen skil

ler i hvert fall få en utnyttelse som er forenlig med skytebane i nærheten. Omkring

Grønno er det noen eiendommer som kanskje også blir berørt. Men her er det ingen kommunen er i

Gamle Aker Budstikke, 27. februar 1974.

— Parallelt med dette jobbet vi med å få opprettet flere verneområder, slik Oddvar var inne på, fortsetter Lise. — Det var noe som virkelig hastet. I Oslo skogvesens flerbruksplan 1969-71 ble det for eksempel foreslått å bygge en skogsbilvei fra Rausjø-grenda til Deliseterdalen i forbindelse med planer om hogst i områdene mellom Børtervann og Søndre Krok vann. Dette ble heldigvis ikke realisert, i stedet ble 5000 dekar skog i det samme området administrativt fredet av Oslo kommune i 1976 og kalt Rausjømarka skogreservat. Det utgjør kjernen i det nåværende Østmarka naturreservat.

Når det gjelder arbeidet med å få opprettet verneområder i Marka, er det vanskelig å

komme utenom Miljøverndepartementets utkast til Flerbruksplan for Osloområdet, som ble lagt frem i 1976. Lise påpeker at selv om den tilhørende særloven ikke ble vedtatt, så var flerbruksplanen et svært viktig arbeidsdokument i forbindelse med alt vernearbeid det innenfor Marka.

Ved siden av disse store sakene, dukket det hele tiden opp en rekke større og mindre saker.

— Jeg husker for eksempel at det ble søkt om å få anlegge steinbrudd og asfaltverk i åsen nord for Krokhol, nevner Lise.

– For ikke å snakke om planene om skytebane ved Godlia, som ble lansert første gang i 1973, og som siden har dukket opp med ujevne mellomrom.

– Østmarkas Venner ble stadig bedt om å holde lysbildekåserier for ulike foreninger og organisasjoner, og både jeg og flere andre i foreningen var stadig rundt og holdt foredrag på fritiden, fortsetter Lise. – På denne måten skapte vi meget god PR for foreningen.

I tillegg til det som er nevnt ovenfor, ble det nedlagt et omfattende arbeid i de øvrige utvalgene i foreningen – slik som Adkomstutvalget, Bevaringsutvalget, Grenseutvalget (som arbeidet med fastsettelse av markagrensen), Løypeutvalget, PR-utvalget og Rome-riksgruppen. I disse utvalgene arbeidet det en rekke personer som opp gjennom årene har nedlagt et betydelig arbeid for foreningen.

– Spesielt har jeg lyst til å fremheve tre personer som i tur og orden var både formenn og utvalgsmedlemmer gjennom en årrekke; det var Ketil Malmo, Håkon Hartmark og Yngvar Gotaas. Dessuten gjorde Jens Ingulstad en stor innsats som formann i Skogutvalget på 1970-tallet, avslutter Lise.

Som man forstår var Østmarkas Venner en høyst oppegående forening også før Rome-riksporten ble påbegynt. Dette bekreftes av de mange permene i foreningens arkiv med saksdokumenter fra denne perioden, likeså alle avisinnleggene som er samlet i utklippsbøkene; det kan se ut som om noen av de mest aktive arbeidet for foreningen på hel- tid. Dessuten er det tydelig at Marka-vernet vakte langt større interesse i avisredaksjo- nene den gang.

Og alt arbeidet har båret frukter; Lise, Finn og Oddvar har nevnt noen av resultatene som er oppnådd. I tillegg har det utvilsomt ført til en sterkere bevissthet – både blant politikere og folk flest – om nødvendighe- ten av å bevare Marka som et natur- og fri- luftsområde. Dessuten har det etter hvert resultert i et mer miljøvennlig skogbruk; stikkord her er flerbruk og biologisk mang- fold.

Men det gjøres stadig nye forsøk på å «spise» en bit eller to av Østmarka, og fortsatt hen- der det at kommuner og grunneiere tar seg til rette uten å bry seg om lover og forskrif- ter. Så noen utsikt til litt roligere dager for foreningen er det dessverre ikke.

Denne teksten som omhandler ØVs første 30 år ble opprinnelig skrevet til ØVs 40 års- jubileum i 2006 og er den første i en serie historiske artikler som vil bli publisert i Nytt fra Østmarka i løpet av jubileumsåret 2016.

Forfatteren, Øyvind Pettersen, satt i ØVs styre sammenhengende fra 1994 til 2011.

Red.

Fuglelivet i Østmarka

Hva: Kåseri

Hvor: Losby Gårdskafé, Bakkerudveien 1, Finstadjordet

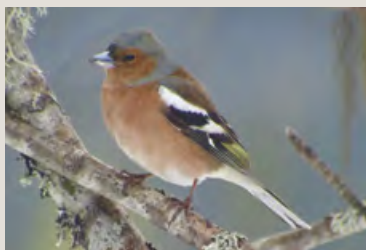
Hvem: Harald Moen

Når: Onsdag 6. april 2016 kl. 19:00

Østmarkas Venner og Losby Gårdskafé inviterer til et kåseri om fugler som hører til i Østmarka. Kåseriet vil holdes av Harald Moen – en ivrig hobbyornitolog og -fotograf fra Lørenskog – som tilbringer mye tid ute i naturen med fugletitting. Han vil kåsere og vise bilder og videoer av fugler som hører til i Østmarka, samt lese egne dikt som han har skrevet om hver enkelt fugl.

«*Hun* bygger deres rede - et vakkert lite hjem
For *han*, ja, han må synge og må få vist seg frem!
Han slår sin lille trille av hjertets fulle lyst
Blågrå oppå hodet og med et brunrødt bryst»

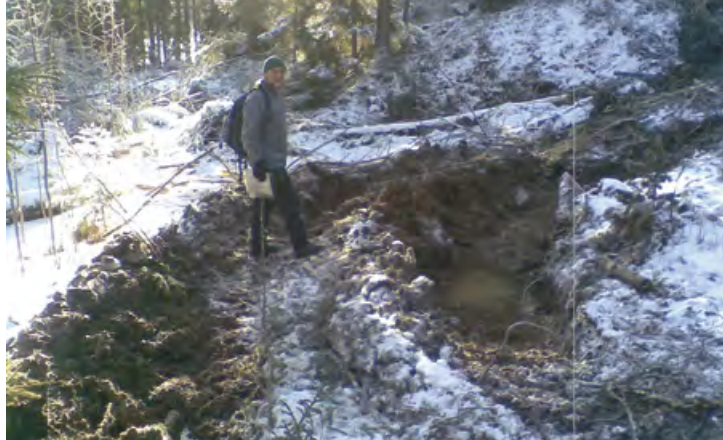
Dikt om Bokfinken av Harald Moen.

Bokfinken – en av de
mest vanlige fuglene i
Østmarka om sommeren.
Foto: Harald Moen

Gratis inngang, og arrangementet er åpent for alle.

**Arrangementet er et ledd i feiringen av
Østmarkas Venners 50 års-jubileum.**

Styreleder Johan Ellingsen på befaring av hogst i Nøklevannskogen. Foto: Sigmund Hågvar

Hogst i Nøklevannskogen

Av Johan Ellingsen

Østmarkas Venner mottar hvert år en oversikt over Bymiljøetatens planlagte hogster. Den svært populære Nøklevannskogen og Stallerudåsen sto i år på planen, samt en driftsvei over Kraggmyr. Klok av skade etter den uheldige hogsten på Dalsåsen for noen år siden, protesterte ØV på at det skulle hogges i disse nærskogene og vi gikk også i mot driftsveien. Vi uttalte blant annet:

Som dere selv påpeker, er dette et svært mye benyttet nærturområde. Mange stier, flere lavvoplasser, og området brukes jevnlig av skoler og barnehager. Det er selveste «Nøklevannskogen». Flere elementer av biologisk mangfold finnes i området.

Disse planene kommer til å møte stor og samlet motstand fra mange brukergrupper. Vi minner om reaksjonene på hogstene i nærskogen på Dall/Brenna. Vi ber om at planene revurderes grundig.

På bakgrunn av våre uttalelser har BYM utsatt hogsten i Stallerudåsen og vil ha befaring til våren men de startet hogsten i Nøklevannskogen på nyåret. I januar og februar

har meldingene fra turgåerne tikkert inn på Facebook, telefon og e-post. Gunhild Haland som har bodd ved og brukt Nøklevannskogen i mange tiår formulerte seg slik: «Det var en rystende opplevelse. Etter mitt syn er området helt ødelagt, dype kjørespor, stier kjørt i stykker, kvister og greiner på trærne fjernet til ingen nytte tilsynelatende for å komme fram med maskinen. Tømmerstokker på kryss og tvers i stiene. Mitt beste og mest varierte soppområde er ødelagt».

ØV befarte området etter at hogsten var ferdig i midten av februar. Noen steder er det stygge og dype hjulspor. Heldigvis har det i år vært kaldt, så om kulda holder seg, bør terrengskadene for så vidt kunne ryddes opp – selv om det blir en stor jobb for en gravemaskin. Mange steder hadde maskinene beendig unngått å berøre større stier, og store lemmer var brukt på ekstra bløte partier, dog med varierende hell. Verre er det med kvist og topper som bør ryddes opp manuelt.

ØV har sendt en reaksjon på hogsten til BYM hvor vi også etterlyser en prinsippdiskusjon om hogst i nærskogene.

Åpningen av Dølerud 1. november 2015. Foto: Eivind Håugstad Kleiven

Delseier for bevaring av Dølerud

Tekst: Helga Gunnarsdóttir og Sigmund Hågvar

Østmarkas Venner og andre toneangivende Marka-organisasjoner har vunnet en viktig delseier i kampen om å bevare husmannsplassen Dølerud og verneområdet Spinneren. To bydeler har fattet kritiske vedtak mot en helårs turvei gjennom verneområdet, og de har bedt om at Bymiljøetaten i Oslo utreder alternativer utenfor verneområdet.

Bymiljøetaten (BYM) i Oslo kommune har utarbeidet reguleringsplan for en helårs turvei gjennom verneområdet Spinneren, forbi den gamle husmannsplassen Dølerud og til Sandbakken. Da BYM la ut sitt forslag i begynnelsen av januar 2016, var det mange som ble skuffet og ikke følte at viktige innspill i forkant av planarbeidet var tatt på alvor.

BYM foreslår at det skal anlegges en 4 meter bred trasé gjennom verneområdet Spinneren via Dølerud. Bredden på selve grusdekket

vil variere mellom 2 og 2,5 meter i verneområdet. Inngrepet skal følge blåstien og dermed tildekke og utvide den kraftig i bredde. For å gjennomføre dette må det kjøres inn mye masse både i form av grus og organisk masse, som skal dekke til ca. en meter på hver side av grusen. Deler av gammel-skogen langs traseen må fjernes for å gi plass til veien. Den eneste forskjellen i og utenfor verneområdet er at traseen utenfor er 5 meter bred og skal belyses. BYM har heller ikke utredet alternativer slik de var pålagt av Fylkesmannen.

Våkne bydelspolitikere

Bydelene Østensjø og Søndre Nordstrand, som har nyvalgte politikere i bydelsutvalget, fikk planen på høring. Her sørget våkne politikere fra flere partier for at saken ble tatt opp i miljøkomiteen og deretter i bydelsutvalget før høringsfristen gikk ut 22. februar. ØV og Naturvernforbundet Oslo Sør utarbeidet et opprop til bydelspolitikernes, som ble støttet av NOA, Norsk ornitologisk forening Oslo, og Nordstrand, Bekkelaget og Bøler speidergrupper som bruker området. Også DNT Oslo og Omegn sendte sin egen uttalelse til bydelene.

I Bydel Østensjø fattet BU følgende enstemmige vedtak: *«Bydel Østensjø er negative til forslaget slik det foreligger, og de konsekvenser det vil få for verneområdet Spinneren. Behovet for noe bedret vintertrasé til Sandbakken kan løses i eksisterende vintertrasé. Bedret tilgjengelighet for hjulgående trafikk (sykkel, rullestol og barnevogn) fra Skullerud til Sandbakken kan også løses med alternative traséer med mindre konsekvenser, for eksempel slik beskrevet av Østmarkas Venner.*

Vi etterlyser en reell vurdering av alternative traséer fra Bymiljøetaten. Vi ber om at alternative traséer utarbeides, og at saken så sendes på ny høring.»

Også Bydel Søndre Nordstrand ba om at det ble utredet alternativer, slik ØV foreslo.

Eksisterende vei kan brukes

Organisasjonene bak oppropet har forståelse for ønsket om å etablere en turvei for syklister (de som ikke er stisyklister), barnevogner og rullestolbrukere, fra Grønmo til Sandbakken for å få en bedre forbindelse sørover.

Men vi mener dette kan løses på en god måte utenfor verneområdet. Et bedre og langt rimeligere forslag er å legge en trasé over Grønmo, via Godlia og videre sørøstover til Hanåveien og derfra til parkeringsplassen på Sandbakken. Da får brukerne en god sykkelforbindelse, samtidig som verneområdet bevares.

I tillegg kan eksisterende vei benyttes på store deler av strekningen, slik at det blir adskillig billigere enn de 7 millionene som var anslått i utkast til Behovsplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet. Vi forslår at vintertrafikken fortsetter igjennom Sandbakken-løypa, og at det gjennomføres enkle utbedringstiltak langs løypa.

En grusvei vil ødelegge mye

Forslaget om en grusvei gjennom området vil ødelegge viktige naturverdier og natur-

Den fine blåstien sør for Dølerud. Foto: HG

opplevelser. I dag er området i bruk av ulike grupper: turgåere, speidere, barnefamilier som ønsker å trekke vekk fra Grønmoveien for å la barna hoppe fra stein til stein på stien, stisyklister, og de som tilbringer en natt i fredelige Østmarka på den nyåpna DNT-hytta på Dølerud. Den vakre plassen og verneområdet ligger under 2 km fra parkeringsplassen på Grønmo og er tilgjengelig for mange, i motsetning til de andre verneområdene som ligger lenger inn. Dette er en av få muligheter til unike naturopplevelser for barnefamilier og de som ikke orker å gå så langt.

Området er i dag vernet på grunn av verdien det har som friluftslivsområde, og på grunn av naturopplevelsen som gammelskogen og kulturminnene knyttet til den gamle husmannsplassen gir. Dølerud har ikke bare historisk, men også en ikonisk verdi for mange mennesker. Det var i dette området at naturfotograf Sverre M. Fjelstad tok opp mange av de berømte naturfilmene som ble vist i fjernsynets barndom. Slikt sett har plassen en viss nasjonal symbolverdi. Både han og svært mange Marka-brukere er fortvilet over den respektløse planen som BYM har lagt fram.

Området er unikt siden det gir turgåerne mulighet til å stige inn i naturen og oppleve stillhet og ro på en annen måte enn langs

de store utfartsårene. Dette er en prinsipp-sak for verneområder i Marka: Skal vi ta vern av naturområder, kulturlandskap og kulturminner på alvor? Hva blir det igjen av verneformålet dersom tiltak som krever inngrep og tilrettelegging får dispensasjon til å skade det vi ønsker å hegne om? Utenom verneområdene opplever vi at mange ofte skyver idretten foran seg for å gjøre inngrep. Skulle man skyve noen foran seg i et verneområde, måtte det være det enkle friluftslivet og muligheten for naturopplevelse, stillhet og ro. Det er slike verdier verneområdet er opprettet for!

Stien ble trådt av de som bodde der

Det Marka-brukerne setter pris på Dølerud er nettopp ektheten: En bortgjemt husmannsplass bør nås til fots, på den stien som ble trådt av dem som bodde der. Vi skal først skimte plassen, så nyte den. Uten hast. Gjerne i stillhet og med en porsjon ærbødighet. Sitt ned litt før du går inn. Se på blomstene. Og lytt til fuglene. Du er nær byen, men likevel i en annen verden.

Østmarkas Venner setter sin lit til at miljøbyråd Lan Marie Nguyen Berg og Oslos bystyre stopper de meningsløse planene gjennom verneområdet. De bør isteden utrede en langt billigere sommertrasé utenom verneområdet, som for en stor del kan gå på eksisterende vei.

Støtt Østmarkas Venner via Grasrotandelen

GRASROTANDELEN
ØSTMARKAS VENNER

Organisasjonsnummer: 871278202

32774871278202

Barnas dag på Vangen

Hva: Familiearrangement
Hvor: Vangen skistue
Hvem: Skiforeningen i samarbeid med Vangen
Når: Søndag 17. april 2016 kl. 11:00–15:00

Østmarkas Venner og Skiforeningen i samarbeid med Vangen inviterer til en aktivitetsdag for barnefamilier.

Opplegget er beregnet for hele familien, store og små med følgende aktiviteter:

- Natursti, orientering med kart og kompass
- Bål, spikking, grilling
- Hinderløype
- Hesteskokasting

Grillen er tent, så ta med grillmat hvis du ønsker.
Eller smak på Roys deilige lapskaus.

**Arrangementet er et ledd i feiringen av
Østmarkas Venners 50 års-jubileum.**

*Legg søndagsturen til Vangen
den 17. april.
Foto: Even Saugstad.*

Minnene på Ødegårdsmåsan

Tekst og foto: Espen Bratlie.

Ødegårdsmåsan er en av de større myrene i Østmarka. Den ligger høyt i terrenget sydøst for Ødegården. Ennå i dag er det tydelige merker etter drenering av myra rundt 1930.

Gamle kulturminner fra torvstrøproduksjonen.

Tidlig i vinter kom jeg over rustne jernredskaper og -plater helt syd og i utkanten av myrområdet. Gamle kulturminner fra torvstrøproduksjon her for 75-85 år siden. En stor jernplate og en bøtte med håndtak som hadde åpning 30 x 30 cm. Den ble nok brukt for å bære nykuttet torv. Torvbrikker hadde målene 30 x 30 x 10 cm.

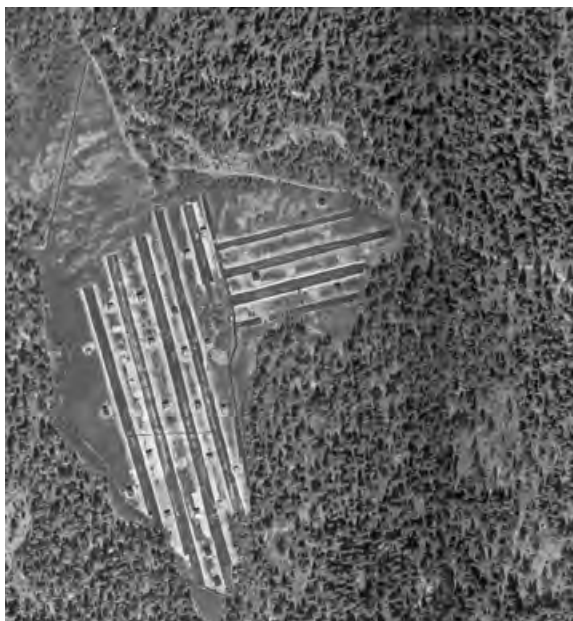
Fram til omkring 1940 ble torv tatt ut for produksjon av torvstrø. Torva ble stukket i brikker og lagt i åpne tørkeskur på myra, før transport på vinterføre til Torvfabrikken ved Grønmo. 1899 ble AS Limosen Torvstrøfabrikk etablert. Den fikk først torv fra myra Limosen like ved. Etter brann i 1918 ble den bygget opp igjen, og når det ikke lenger var mer torv i nærområdet, ble fabrikk holdt i gang med torv fra Ødegårdsmåsan. Torvstrø ble brukt som strø i fjøs og stall, og som jordforbedringsmiddel og komposteringsmiddel.

I boken «Østmarka fra A til Å» skriver Even Saugstad at rustne bølgeblikkplater etter tørkeskurene kunne sees på Ødegårdsmåsan helt fram til 1980-tallet. Men med mitt ferske funn må nok det korrigeres i neste opp-lag

Orienteringskartet
Spinneren 1:10 000

Flyfoto fra 1937.
Tydelige grøfter i myra
og mange tørkeskur.

Støtt vårt arbeid med nasjonalpark i Østmarka

Bli medlem du også!

Du som vil støtte Østmarkas Venner, bli medlem! Skriv navn og adresse her, klipp ut og send til: Østmarkas Venner, Postboks 85 Nordstrand, 1112 Oslo

Navn:

Telefon:

Adresse:

Postnummer og -sted :

Kontingenten er kr 200 per år. Borettslag, bedrifter
og organisasjoner kr 500 per år.
Blankett vil bli tilsendt etter innmelding.

Eller meld deg inn via: www.ostmarkasvenner.no

Innkalling til årsmøte i Østmarkas Venner

Torsdag 31. mars 2016 kl. 18.30 på Skullerudstua

Styret ønsker alle medlemmer velkommen til årsmøtet.

Dagsorden:

1. Valg av dirigent
2. Årsberetning for 2015
3. Regnskap og revisjonsberetning for 2015
4. Innkomne forslag
5. Fastsettelse av kontingent
6. Godkjenning av styrets forslag til budsjett for 2016
7. Valg

**I anledning vårt 50 års jubileum byr vi på
bursdagskake og kaffe i pausen.**

*Vern av Svartdalen ble feiret med kake.
Vi skal feire mange seire og byr på en
enda større kake på årsmøtet.
Foto: Helga Gunnarsdóttir*

Etter pausen har vi gleden av å invitere til foredraget

***Østmarkas Venner 50 år –
hva har historien lært oss?***

ved Johan Ellingsen og Lise Henriksen

Årsberetning 2015

Styret, tillitsvern, medlemmer og økonomi

Styrets sammensetning i perioden har vært:

Johan Ellingsen, leder *	x
Helga Gunnarsdóttir, nestleder	
Ingunn Lian Nylund	x
Bjarne Røsjo	x
Inger Tangen	x
Silje Helen Hansen	
Sigmund Hågvar	

Varamedlemmer

Kjell Erik Sandberg	x
Christian Mathisen (25.3–15.6) **	

Revisor

Fredrik W. Langseth	x
---------------------	---

Valgkomité

Wenche Fuglstad (leder)	x
Jan Olav Nybo	x
Patrick Gobel	x

x bak navn viser at vedkommende står på valg på årsmøtet.

* Helga Gunnarsdóttir fungerte som styreleder under Johan Ellingsens sykmelding i perioden 1.8 - 15.10.

** Christian Mathisen trakk seg fra styret da han flyttet til Møre og Romsdal etter endte studier.

Styret i 2015: Fra venstre Bjarne Røsjo, varamedlem Kjell Erik Sandberg, Inger Tangen, Silje Helen Hansen, leder Johan Ellingsen, nestleder Helga Gunnarsdóttir, Ingunn Lian Nylund, Sigmund Hågvar. Foto: Privat.

Medlemsarkiv og regnskap

Monica Hoel var ansatt som medlemssekretær i Østmarkas Venner (ØV) fram til 01.04 2015. Ingunn Lian Nylund hadde ansvar for medlemsregisteret fra 01.04 2015 til 01.07 2015. Lars Jørgen Lian Nylund ble ansatt som medlemssekretær fra 01.07 2015. Kristin Ohnstad er regnskapsfører.

Styremøter og sekretariat

I 2015 har det vært avholdt ti styremøter. I likhet med tidligere år har det vært nært samarbeid og god kontakt med andre friluftslivs- og naturvernorganisasjoner og offentlige etater. Styret og fagutvalgene har representert foreningen i fellesmøter med andre organisasjoner og offentlige myndigheter, og gjennom utredningsarbeid og annet arbeid som ligger innenfor foreningens formål. Uttalelser til fylkeskommunale og kommunale myndigheter samt andre instanser er blitt utarbeidet av styret.

Styret har ikke noe sekretariat og skjøtter selv driften av ØV, med unntak av medlemsregister og regnskap. Styremedlem Ingunn Lian Nylund har ansvaret for ØVs nett- og Facebook-sider, skanning og arkivering av inn- og utgående post i vårt elektroniske arkiv, betaling av regninger, innkalling til styremøter og referater, samt en del annet forefallende arbeid.

Fagutvalg

Foreningen har følgende utvalg: **Skog, friluftsliv og verneområder** (Sigmund Hågvar, Helga Gunnarsdóttir, Johan Ellingsen, Silje Helen Hansen og Oddvar Rolstad), **Kulturminner og landskap** (Johan Ellingsen og Wenche Fuglstad), **Plansaker og markagrensa** (Johan Ellingsen, Silje Helen Hansen, Kjell Erik Sandberg og Inger Tangen), **Informasjon og Nytt fra Østmarka** (Helga Gunnarsdóttir, Ingunn Lian Nylund og Bjarne Røsjø).

I tillegg til fagutvalgene, har foreningen et Sarabråten-utvalg med ansvar for minnestunden 7. juni. Det har følgende medlemmer: Kai Ekanger (leder), Steinar Saghaug, Kjell Igelstad og Ivar Ekanger.

Representasjon og deltakelse

Johan Ellingsen og Bjarne Røsjø møtte for ØV i representantskapet i Oslo og Omland Friluftsråd (OOF).

Arne Kvalheim er oppnevnt av ØV til Samarbeidsforum for sykling i Marka, hvor også Bjarne Røsjø og Helga Gunnarsdóttir har møtt. Johan Ellingsen og Wenche Fuglstad representerer ØV i Sarabråtens venner.

Johan Ellingsen, Sigmund Hågvar, Helga Gunnarsdóttir og Bjarne Røsjø har representert foreningen med foredrag eller innledninger på en rekke møter og seminarer. Styreleder og flere styremedlemmer har deltatt på møter og befaringer med kommuner, andre offentlige myndigheter og andre organisasjoner.

Medlemmer

Ved årsskiftet 2015/2016 hadde foreningen 4296 medlemmer, hvorav 101 organisasjoner og borettslag. Dette innebærer en netto økning på 258 medlemmer i forhold til året før. Da hadde ØV 4038 medlemmer, hvorav 104 organisasjoner og borettslag. Antall innmeldte medlemmer var 433, hvorav 47 var gavemedlemskap.

Det var 175 utmeldinger i løpet av året. De fleste skyldtes medlemmer som er gått bort, er syke eller har flyttet til andre deler av byen eller landet. Kun et fåtall utmeldinger (mindre enn 10) skyldes uttrykt misnøye med foreningens arbeid eller standpunkter.

Styret har forbedret rutinene knyttet til medlemsarkivet og vedtatt nye retningslinjer for innkreving av kontingent. Dette har resultert i tettere og bedre oppfølging av manglende innbetaling av kontingent.

Av medlemsmassen pr 31.12 2015 hadde 343 medlemmer fortsatt ikke betalt kontingent for 2015 etter purring i forbindelse med utsendelse av Nytt fra Østmarka nr. 3/2015. Styret har besluttet at disse medlemskapene avsluttes uten ytterligere purring, dersom kontingent for 2016 ikke betales ved forfall i januar. Øvrige medlemmer som ikke betaler kontingent for 2016 ved forfall vil bli purret ved utsendelse av blad nummer 1.

Æresmedlemmer

ØV hadde i 2015 åtte æresmedlemmer: Kai Ekanger, Kjell Staxrud, Oddvar Rolstad, Finn Jensen, Lise Henriksen, Tullik Valstad, Sverre M. Fjelstad og Steinar Saghaug. Finn Jensen, en av ØVs stiftere, gikk bort den 24.12 2015. Vi minnes ham med stor takknemlighet.

Vervedager i Østmarka

ØV arrangerte i alt åtte vervedager i 2015: Ved Østmarksetra 3. mai, Rustadsaga 10. mai, Østmarksetra 7. juni, Østmarksetra 16. august, Losbydagen 30. august, Bakkehavna gård 6. september, Rustadsaga 13. september og Skulerudstua (Lørenskog) 13. september. Totalt ble ca. 130 nye medlemmer vervet, samt at verve- og nasjonalparkbrosjyrene ble delt ut. Disse er også lagt ut jevnlig på markastuene. Vi ser også en jevn strøm av innmeldinger via ØVs nettsider i etterkant av vervedager.

Vervebrosjyrer, halstørklær og gavemedlemskap

ØVs vervebrosjyrer og halstørklær («buffer»), som foreningen gir bort på vervesøndager og lignende arrangementer, har også i 2015 blitt svært godt mottatt. Beholdningen av vår vervebrosjyre fikk bein å gå på, så vi måtte bestille nye høsten 2015. Den ble da oppgradert med vår 50 års-logo og ellers små justeringer.

I siste nummer av Nytt fra Østmarka i 2015 gjentok vi fjorårets suksess med mulighet til å gi bort et medlemskap i gave, ved at det var trykket et gavekort i tilknytning til bladets omslag. Dette for å få flere til å støtte vårt arbeid med å bevare flotte Østmarka. Det ser ut som om gavekortet også denne gangen har slått godt an blant våre medlemmer, da innmelding av gavemedlemskap har fortsatt jevnt og trutt også i det nye året, både via gavekortet fra bladet og gavemedlemskap gitt via vår nettside. Styret setter stor pris på dette.

Kontingenten

Kontingenten har i 2015 vært kr. 150,- for enkeltmedlemmer og kr. 300,- for bedrifter, borettslag og foreninger. Årsmøtet vedtok en økning av kontingenten til kr. 200,- for enkeltmedlemmer og kr. 500,- for bedrifter fra og med 2016.

Økonomi

Foreningens økonomi er tilfredsstillende. Kontingentinngangen i løpet av året var på kr 595.597,-. Det er en økning på 67.827,- sammenlignet med 2014, se forklaring under Medlemmer.

Tilskudd og gaver: Fra Oslo kommune Bymiljøetaten (BYM) har vi etter søknad mottatt et tilskudd på kr 70.000,- til produksjonen av medlemsbladet «Nytt fra Østmarka». Fra Lørenskog kommune har vi mottatt driftstilskudd på kr 6.425,- og fra Rælingen kommune et tilskudd på kr 2.000,-. Vi har etter søknad mottatt støtte på kr 40.000 fra Akershus fylkeskommune til utgivelse av turhefte. ØV har også i 2015 fått ekstra tilskudd i form av gaver fra våre medlemmer, noe vi setter stor pris på. Harald Kanter har gitt kr 1000,- og bedriften Coral data har gitt kr 15.000,-

Andre inntekter: ØV har hatt stor glede av Norsk Tippings «Grasrotandelen» ved at medlemmer og andre har gitt 5 prosent av innsatsbeløpet, noe som har resultert i kr 49.357,- til foreningen. Fra Lotteritilsynet har vi mottatt kr 45.229,- i tilbakebetalt moms.

De totale inntektene i 2015 var på kr 847.731,-. Kostnadene i 2015 var på kr 829.363,-. Det innebærer et overskudd på kr 18.368,-. Foreningens største utgiftspost er trykking og utsendelse (porto) av medlemsbladet Nytt fra Østmarka.

Regnskap for 2015, revisjonsberetning og styrets forslag til budsjett for 2016 følger etter årsberetningen.

Foreningens egenkapital er god. I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelse av årsregnskapet. Styret mener at årsregnskapet gir et rettvisst bilde av Østmarkas Venners eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Styrets arbeid

2015 har vært et travelt år med mange store og viktige saker. ØV og gode samarbeidspartnere oppnådde store fremskritt blant annet ved at Oslos nye makthavere vil fjerne aktivitetssonene fra kommuneplanen, revurdere den planlagte grusveien forbi Dølerud, og skjerpe saksbehandlingen og kravene til terrengsykkelritt. For øvrig går 2015 over i historien som det året da sosiale medier, særlig Facebook, ble et viktig og verdifullt verktøy for verneinteressene.

Skogbruk, friluftsliv og verneområder

Nasjonalpark i Østmarka

Året bød på to viktige og positive begivenheter for planen om å etablere en nasjonalpark i Østmarka: Kommunevalget i september, og Stortingsmeldingen om naturmangfold i desember.

Oslo-politikerne holdt nasjonalparksaken varm gjennom året, både før og etter valget. Da bystyret 17. juni behandlet Sak 176 (Styrket forvaltning av Oslos biologiske mangfold), ble nasjonalparkforslaget igjen støttet med 55 mot 4 stemmer. Etter valget utformet det nye byrådet en meget «grønn» agenda på flere felt, og et av punktene i erklæringen deres lød: «Byrådet vil arbeide videre for å opprette nasjonalpark i Østmarka i samarbeid med staten og nabokommuner.» Etter valget ser det også ut til at det nye politiske flertallet i både Ski og Lørenskog er interessert i å utrede mulighetene for en nasjonalpark.

I stortingsmeldingen om naturmangfold heter det blant annet: «I de store lavtliggende skogområdene på Østlandet er det mangel på skogvern. Her vil det være viktig å etablere nye naturreservater, også større verneområder, og det vil være naturlig å verne skog som på sikt kan utvikle viktige naturkvaliteter.» Dermed kan de to forutsetningene som klima- og miljøministeren tidligere har definert, falle på plass: Flere kommuner enn Oslo må bidra, og det må dokumenteres at nasjonalparken fyller en mangel i det systematiske vernearbeidet.

Stortingsmeldingen er opptatt av bedre kunnskap om verneverdiene. Det heter blant annet: «Som grunnlag for et kostnadseffektivt skogvern legger regjeringen derfor opp til at det gjennomføres naturtypekartlegging som omfatter all eldre skog som potensielt er aktuell for vern. Regioner og skogtyper hvor det er viktige mangler i skogvernet vil bli prioritert i dette kartleggingsarbeidet i nærmeste årene». Disse viktige signalene kan tale for at kartlegging av naturverdiene i Østmarka kan starte parallelt med dialog med kommunen.

Østmarkas 50 Venner år 1966–2016

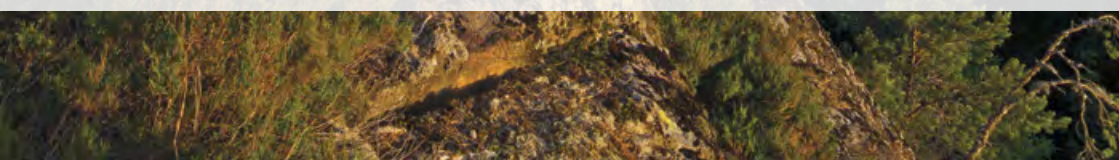
Utsikt fra Tonekollen over en framtidig nasjonalpark. Foto: Espen Bratlie

En hyllest til Østmarka

Østmarkas Venner kan i 2016 feire 50 års arbeid for å sikre innbyggerne tilgang til store natur- og friluftslivsområder rett utenfor stuedøren.

Vi vet at Østmarka betyr enormt mye for befolkningen og for folkehelsen. Østmarkas Venner ønsker derfor å bruke jubileet til å markere Østmarkas betydning for det enkle friluftslivet og vår nærhet til naturen.

Østmarkas Venner, sammen med mange gode samarbeidspartnere, ønsker med en rekke ulike arrangementer gjennom hele jubileumsåret å hylle vakre Østmarka.

Østmarkas Venner 50 år

Arrangementer 2016

Dato	Arrangement
Januar	Østmarkalitteratur og «Hyllest til Østmarka – Vandreutstilling» på Enebakk bibliotek
Februar	Østmarkalitteratur og «Hyllest til Østmarka – Vandreutstilling» på Oppsal bibliotek
4. februar	«Østmarka og Skullerudstua» – Et foredrag med middag på Skullerudstua. Arrangør: Skullerudstua
11. februar	Journalist og forfatter Arnhild Skre: «Mystikk og herlig ensomhet» – Foredrag om Ragnhild Jølsen på Kafé Latter – Ytre Enebakk
Mars	Østmarkalitteratur og «Hyllest til Østmarka – Vandreutstilling» på Bøler bibliotek
5.-6. mars	Kunstutstilling «Hyllest til Østmarka» i Bøler kirke. Arrangør: ØV i samarbeid med billedkunstner Stefanie Reinhart
31. mars	Jubileumsårsmøte på Skullerudstua
April	Østmarkalitteratur og «Hyllest til Østmarka – Vandreutstilling» på Lambertseter bibliotek
6. april	Harald Moen presenterer fugler som hører til i Østmarka på Losby gårdskafé – Losby besøksgård. Arrangør: Losby Gårdskafé
17. april	Barnas dag på Vangen. Arrangør: Skiforeningen i samarbeid med Vangen
23. april	«Blant sagbruksarbeidere og husmenn i Rustadsaga-området» – Guidet tur med Østmarkabok-forfatter Even Saugstad. Arrangør: Rustadsaga
Mai	Østmarkalitteratur og «Hyllest til Østmarka – Vandreutstilling» på Lørenskog bibliotek
8. mai	Guida tur i Losbymarka med Randi Hauger, Kjell Sandberg og Lørenskog historielag
25. mai	Trond Strømdahl holder foredraget «Fra tropevarme i Canada til sprengkulde i Børgefjell» på Mariholtet. Arrangør: Mariholtet
29. mai	Jubileumsgudstjeneste i Østmarkskapellet med Per Anders Nordengen. Arrangør: Østmarkskapellet
Juni	Østmarkalitteratur og «Hyllest til Østmarka – Vandreutstilling» på Holmlia bibliotek
12. juni	Åpen dag på Dølerud. Arrangør: DNT-OO
16. juni	Minnestund Sarabråten – 70 år siden bautaen ble reist
24.-25. juni	Slåttetreff på Bøvelstad
26. juni	Guida tur i Østmarka naturreservat med Lise Henriksen

Østmarkas Venner 50 år

Arrangementer 2016

Dato	Arrangement
August	
21. august	Guida tur til Ramstadslottet naturreservat med Tom G. Bengtson
28. august	Til kjente og ukjente steder – guida tur fra Grønmo med Lise Henriksen
September	
	Østmarkalitteratur og «Hyllest til Østmarka – Vandreutstilling» på Rælingen bibliotek
3. september	Barnas dag på Sandbakken med hundekjøring, sjonglering og grilling. Arrangør: Sandbakken
4. september	Blåbærstevne med foredrag om nasjonalparken på Setertjernstua. Arrangør: Setertjernstua
11. september	Leikarringen Hunar og Lørenskog Toraderi inviterer til underholdning, vafler og kaffe på Skulerudstua (Lørenskog). Arrangør: Skulerudstua
17.–18. september	Spillet om Sarabråten – Friluftsteater på Sarabråten
20. september	«Fire temperamenter Østmarka», med Morten Krogvold, Ketil Bjørnstad, Tove Nilsen og Erik Wassum. Bøler kirke. Regi: Cathrine Søberg
Oktober	
	Østmarkalitteratur og «Hyllest til Østmarka – Vandreutstilling» på Furuset bibliotek
9. oktober	Guida tur til Vardåsen i Enebakk med Johan Ellingsen
15.–16. oktober	Østmarkas skjulte speiderhytter – vi åpner dørene for turglade venner av Østmarka. Arrangør: Speidergruppene 1. Nordstrand og 1. Bekkelaget
23. oktober	Guida tur til Svartoren og Tømmerås med Reidar Haugen
November	
	Østmarkalitteratur og «Hyllest til Østmarka – Vandreutstilling» på Ski bibliotek
8. november	Østmarkas Venner 50 år – Jubileumsarrangement i Bøler kirke inkludert en konsert med Ketil Bjørnstad
13. november	Historisk vandring på Losby Gods. Arrangør: Losby Gods
Desember	
	Østmarkalitteratur og «Hyllest til Østmarka – Vandreutstilling» på Bjørnholt bibliotek

Østmarkas Venner tar forbehold om endringer i programmet.

Følg med på vår nettside www.ostmarkasvenner.no for eventuelle endringer.

Gode venn av Østmarka!

Som du ser av denne kalenderen for Østmarkas Venners 50-årsjubileum, har vi mye spennende å by på i løpet av jubileumsåret. Sammen med våre samarbeidspartnere, inviterer vi til mange og varierte turer, flere spennende foredrag, kunstutstillinger med kulturelle innslag, flere aktiviteter for barna, utendørsteater, slåttetreff, minnestund og gudstjeneste. Alle arrangementene foregår i Østmarka, eller i umiddelbar nærhet; fordelt på de fem Østmarka-kommunene. Vi har også lyst til å framheve at 10 av bibliotekene rundt Østmarka ruller på å ha litteratur fra og om Østmarka tilgjengelig, samtidig som vi stiller med en flott foto-utstilling med bilder fra Østmarka.

Arrangementene er åpne for alle, og vi håper at mange av våre medlemmer deltar og tar med seg familie og venner. Ta gjerne kalenderen ut av bladet og heng den på oppslagstavla, så er det lettere å huske! Mer om arrangementenes innhold og program blir annonsert i medlemsbladene utover i jubileumsåret. De blir også annonsert på våre nettsider www.ostmarkasvenner.no og på Facebook.

Hvis du har spørsmål angående vårt 50-årsjubileum kan du ta kontakt med vår prosjektleder Ingunn Lian Nylund på epost ingunn@ostmarkasvenner.no eller mobil 949 82 006.

Velkommen til å delta i vår hyllest til Østmarka!

Styret i Østmarkas Venner

Vi trenger deg som medlem!

**Du som vil støtte Østmarkas Venner,
skriv navn og adresse på slippen,
klipp ut og send inn!**

Navn _____

Adresse _____

Postnummer/sted _____

E-post _____ Telefon _____

- Medlemskontingent kr 200 pr. år
- Borettslag og organisasjoner kr 500 pr. år

Du kan også melde deg inn via våre nettsider:
www.ostmarkasvenner.no

Porto

Østmarkas Venner
Postboks 85 Nordstrand
1112 Oslo

Av flere presseoppslag i 2015 kan nevnes: 22. mai hadde Dagsavisen stort oppslag med positiv omtale av nasjonalparkforslaget. Avisen fulgte opp 29. juni der Marianne Borgen (som ble Oslos ordfører noen måneder senere) ble intervjuet. Hun fremhevet bystyrets vedtak av 17. juni om at en nasjonalpark vil styrke forvaltningen av Oslos biologiske mangfold. 8. juni hadde Ski Venstres leder Lars Magnus Günther en fin artikkel i Østlandets Blad. Romerikes blad hadde 14. juli en informativ artikkel over to sider: Omkamp om nasjonalpark, med bra kart på flyfoto. På landsmøtet 8. november ga Norges Naturvernforbund en offentlig støtteuttalelse til nasjonalpark i Østmarka.

ØV har tidligere bedt Biofokus om å utrede verneverdiene i Østmarka. Men på grunn av manglende kapasitet i Biofokus, og stortingsmeldingens klare signaler om at nasjonalparken vil fylle en mangel, har vi trukket tilbake oppdraget. Vi har på egen hånd kommet langt i å sammenstille verneverdiene og vil fortsette det arbeidet.

Konklusjonen er at 2016 kan bli et positivt år for nasjonalparktanken i Østmarka. Vi håper at Oslo kommune kan være hovedmotor fremover og sette i gang drøftinger med andre kommuner. Det er viktig å oppnå en felles forståelse for verneverdiene og hva en bynær og brukspreget nasjonalpark kan innebære. Foreningens brosjyre gir mye relevant informasjon i en startfase.

Forvaltnings- og skjøtselsplaner Hauktjern og Spinneren

Disse to områdene ble vernet i statsråd 4. oktober 2013, og i løpet av 2014 ble ansvaret for verneområdene overført fra Fylkesmannen til Oslo kommune ved Bymiljøetaten (BYM). Kommunen sendte på høring forvaltnings- og skjøtselsplaner for områdene, og ØV sendte innspill i to omganger. Høsten 2014 var vi invitert til å komme med innspill før høringen, se årsberetning for 2014.

I den ordinære høringen våren 2015 påpekte ØV at BYM har lagt ned et betydelig arbeid i alle planene, og at det har vært god dialog med brukerinteressene. Vi hadde en rekke innspill til forvaltningsplanene. Vår viktigste innvending var uklare forvaltningsroller. Vi mente det er uheldig at den samme myndigheten (seksjonen) ser ut til å søke om oppgradering av veier, og behandle den som forvaltningsmyndighet for verneområdet, samtidig som den også opptrer som grunneier. Denne uklarheten går igjen på en rekke områder. Vi foreslo derfor at forvaltningsmyndigheten for verneområdene overføres fra Bydrifts- til Miljødivisjonen.

Skjøtselsplan Hauktjern: Vi anbefalte at kommunen prioriterte følgende områder høyest for skjøtsel: Sarabråten, området fra Korketrekkeren til Sarabråten, Lutdalen kafé og Lutdalen. Som middels prioriterte områder har vi pekt på sju områder som er viktige for friluftslivet. Blant disse er utsiktspunkter, stier og områder ved vann.

Skjøtselsplan Spinneren: Vi påpekte at det største skjøtselsbehovet er knyttet til den gamle og vakre markaplassen Dølerud. Vi anbefalte at midler til skjøtsel prioriteres til Dølerud, Dølerudbakken og Sølvdobla. Vi satte pris på at det ikke er planer om å hogge eller tynne langs løypa på Torsmåsan og at det planlegges restaurering av groftede myrer (Klokkerud- og Fingerbølmyrene).

For begge verneområdene var vi enige i det påpekte behovet for noe tynning av tett ungskog av gran og furu langs viktige ferdselsårer. Dette bør i så fall skje manuelt. I verneområdet må spor etter maskiner unngås. Generelt mente vi at skogen bør få utvikle seg mest mulig fritt. Planene er oversendt Fylkesmannen for godkjenning.

Grusvei gjennom Dølerud

Ved siden av forslaget om aktivitetssoner i Oslomarka og skadene etter Terrenghjellrittet 2015, er det ingen annen sak som har engasjert Østmarka-folket mer enn forslaget fra BYM om å gjøre blåstien til Dølerud om til en såkalt helårstrasé. Dette blir i praksis en bred grusvei.

Da Sverre M. Fjelstad og Østmarkas Venner inviterte på tur til Dølerud i april, kom det mer enn 130 deltakere. Foto: Bjarne Røsjø.

Høsten 2014 ga ØV innspill til oppstart av Oslos reguleringsplan for en helårstrasé mellom Sølvdobla og Sandbakken, gjennom Dølerud. I vår høringsuttalelse gikk vi sterkt imot etableringen. I 2015 har vi ved en rekke anledninger tatt opp saken. Vi arrangerte en guidet tur i april til Dølerud med Sverre M. Fjelstad, se egen omtale under Arrangementer. På tross av dårlig vær ble turen en kraftfull markering av at de 130 deltakerne ikke ønsker en grusvei via Dølerud.

Vi hadde dialog med Oslos daværende miljøbyråd Guri Melby, og hun takket ja til en befaring sammen med ØV og Sverre M. Fjelstad 1. juli. Vi påpekte blant annet at Dølerud ligger i verneområdet Spinneren og i et intakt kulturlandskap med ikke mindre enn tre regionalt viktige naturtyper. Dessuten ligger Dølerud i et verneområde hvor nettopp plassen og naturkvalitetene, samt stillhet og ro, var viktige grunner til vernet. Det var i dette området at forfatteren og naturfotografen Sverre M. Fjelstad lærte å bli glad i naturen, og det har et stort antall nordmenn senere fått glede av gjennom Fjelstads populære tv-programmer og bøker.

Etter befaringen fikk ØV et brev fra byråden hvor hun henviste til reguleringsplanen som skal på høring. Aftenposten tok opp saken 27. august. Der uttalte Espen Ophaug (V), nestleder i byutviklingskomiteen, at hans parti «ikke ønsker å etablere denne turstien hvis høringsinstansene, og da spesielt Østmarkas Venner og andre friluftsansjoner, er negative til planene». Vi øynet et lite håp og fortsatte å følge opp saken i forkant av valget, siden helårstraseen ligger inne i kommuneplanen. Etter valget tok vi opp saken på ØVs høstmøte med de fremmøtte representantene for det nye rødgrønne politiske flertallet. Flere av politikerne forklarte at de ble overrasket over at BYM hadde dette under planlegging i et nyopprettet verneområde etter markaloven.

– Dette vil vi se nærmere på, og det er klart at det er interessant å se på alternativene som ØV har foreslått, sa Oslo Arbeiderpartis byrådssekretær Anders Røberg-Larsen. Politikerne lovet å komme tilbake til saken – og slik de la fram sitt Marka-program, kan ØV fastslå at grusvei-planene ikke harmonerer med dette.

Reguleringsplanen ble sendt på høring i januar 2016.

Strategisk plan for skogbruket i Oslo og Akershus 2016 – 2019

Våren 2015 sendte Fylkesmannens landbruksavdeling denne planen på høring. Den er utarbeidet av skogeierorganisasjonene, fylkesmannen, fylkeskommunene og kommunene. ØVs inntrykk er generelt at strategisk plan primært er en næringsrettet plan for skogbruket, og at planen ikke tar nok hensyn

til at de samme skogområdene i de to fylkene brukes som friluftslivsområde for nærmere 1,5 millioner mennesker. Faktisk har ca. en tredel av Norges befolkning denne skogen som sin nærmeste nabo.

Vi viste til formuleringen «*økt verdiskaping i et bærekraftig skogbruk*» i beskrivelsen av formålet med planen og uttalte følgende:

Økt verdiskaping må også innebære økt hensyn til friluftsliv og til bevaring av biologisk mangfold. Dette er viktige verdier som skapes gjennom måten skogbehandlingen skjer på. Vi viser her til retningslinjene for drift av Oslo kommunes skoger, der hensyn til opplevelsesverdier, rekreasjon og naturmangfold er sterkt fremtredende. Vi ønsker at «strategisk plan for skogbruket i Oslo og Akershus» følger opp de samme intensjonene og retningslinjene. Dette er «føringer og utviklingstrekk» som knapt nevnes. Folkehelseperspektivet er bl.a. sterkt fremme nasjonalt i år, som er Friluftslivets år. Vi synes ikke at det lille kap. 6 om «Skogens øvrige samfunnsverdier» utdyper slike verdier og hensyn godt nok, og at rapporten som helhet er sterkt ensidig næringsmessig orientert.

Det nevnes i planen at stadig færre har kunnskap om skogbruket som næring. For ØV er det et like stort poeng at vi bør oppgradere folks kunnskap om naturmangfoldet, og fremme naturglede. For øvrig hadde vi en rekke andre innspill.

Markaforskriften

Den eksisterende forskriften om skogbruket i Oslomarka stammer fra 1994, og da markaloven ble vedtatt i 2009 skulle den revideres. Dette oppdraget har nå ligget i Landbruks- og matdepartementet i seks år, uten at noe tilsynelatende har skjedd. ØV venter spent på at departementet skal ta tak i denne saken, som ikke bør vente lenger.

Flerbruksplan Oslo kommuneskoger

Oslo kommune igangsatte revisjon av Mål og retningslinjer og Flerbruksplan for Oslos kommuneskoger i 2014. Etter det siste møtet i arbeidsgruppene sommeren 2014 har vi hverken fått noe informasjon om framdriften eller mottatt de endelige dokumentene til høring.

Hogstplaner Oslo kommune

ØV mottok 5. juni epost fra BYM angående planlagt hogst i Østmarka i 2015. Vi mente at de varslede hogstene ikke berører viktige verdier for ØV. Det var kanskje litt mye hogst omkring Askevann, men det kan også ha sine fordeler for friluftsfolket å åpne opp litt omkring vannet. ØV hadde denne gangen ingen anmerkninger til hogsten, men vi forutsatte at hogsten gjøres på vinteren og at de rydder opp etter seg. ØVs medlemmer er opptatt av at oppryddingen skjer så fort som mulig etter at arbeidene er avsluttet. Vi har i 2015 mottatt klager fra medlemmer på både dype hjulspor og manglende opprydding.

Hogstplaner Losby bruk

ØVs representanter deltok på informasjonsmøte på Losby Bruk 3. november, hvor skog-bestyrer Erling Bergsaker blant annet orienterte om hogstplaner for 2016. Losby Bruks areal i Lørenskog og Rælingen er 42 900 dekar (daa), hvorav 39 000 daa er produktiv skog. Skogen har 15 000 kubikk årlig tilvekst, og andelen eldre skog øker. Det er ikke utført tynning i 2015. Losby Bruk følger en hogststandard som tilsier at 10 prosent av skogens areal ikke skal være gjenstand for kommersiell hogst, og 5 prosent skal unntas all hogst.

Losby Bruk søker alltid om tillatelse til å avvirke større områder enn det de regner med å få utført. I 2015 ble det gjennomført hogst sør for Fiskelausa, sørøst for demningen ved Drettvannet, mellom Luserjern og Fiskelausa, og sør og nord for demningen ved Halsjøen.

All hogst i 2016 skal foregå på østsiden av Losbyvassdraget. Til sammen er det planlagt å ta ut 4000 kubikkmeter (Mortrud, Jartangen, Vestre Bjørntjern). Man unngår kantsoner mot vann og bekker, og det legges vekt på å utbedre skader som oppstår ved bortkjøring av tømmeret.

Ombygging av landbruksvei i Rælingen

Losby Bruk søkte i 2015 om tillatelse til å ruste opp flere skogsbilveier. Begrunnelsen var bruken av lengre og større tømmerbiler, men også krav om flere møteplasser. ØV aksepterte at kurvaturer og snuplasser må rustes opp. Vi har tillit til at dette arbeidet gjøres så skånsomt som mulig, slik at vei og grøftekanter raskt blir revegetert.

Opprusting av turvei Lintjernveien – Myrdamstien i Rælingen

Rælingen kommune ønsket å gjøre om turstien mellom Fjellstadfeltet og den nye Myrdamstien til en bredere turvei. Dette er en trasé som ble delvis rustet opp ulovlig med store overskuddsmasser fra fjellsprengning langs Myrdamstien. Traséen vil ikke bli nevneverdig endret, men planen var å øke standarden. Samtidig ble det søkt om å bygge en turvei over en våt myr, for lettere å komme rundt Myrdammen. Vi aksepterte at den steinsatte traséen fra Fjellstadfeltet fikk et bedre topplag, men gikk sterkt imot den andre delen av prosjektet, noe Fylkesmannen også sa seg enig i.

Ombygging av skogsbilvei i Enebakk

Omberg gård i Enebakk søkte om tillatelse til ombygging av et eldre veifar til en skogsbilvei klasse 3 (helårs skogsbilvei) utenfor markagrensa i Ytre Enebakk. Etter å ha befart vei-prosjektet og vurdert opplysningene som kom fram, mente ØV at det omsøkte vei-prosjektet er et nyanlegg, og ikke en opprusting og utvidelse av skogsbilvei. ØV reagerer negativt dersom det søkes snarveier for å oppnå kommunale tillatelser. Tillatelse til veien ble gitt.

Terrengsykelrittene i 2015

ØV har i mange år vært kritisk til gjennomføringen av terrengsykelrittene i Marka, og vi har blant annet påpekt at Oslo kommunes behandling av arrangørenes søknader har vært svært mangelfull. Dette toppet seg i 2015 med Terrengsykelrittet 2015, som ble arrangert på en så uansvarlig måte at også blant annet lokallaget av Norsk Organisasjon for Terrengsykling (NOTS) kom med skarp kritikk.

Rittet ble arrangert lørdag 30. mai med ca. 700 deltakere, i en trasé som begynte ved Haraløkka og gikk på kryss og tvers gjennom Østmarka på begge sider av Nøkle vann og over mot Elvåga og sør for Rundvann, via Dalsåsen og Skullerud. Rittet gikk dels på skogsveier og dels i nye traséer, men også på noen av de vakreste og mest brukte blåstiene i området.

Det regnet kraftig både på rittdagen og dagen før, i tillegg til at hele mai hadde vært en måned med vesentlig mer regn enn normalt. Skogbunnen og stiene var derfor svært våt og sårbar, og styret i ØV mottok allerede på rittdagen en rekke henvendelser fra fortvilte medlemmer og andre Marka-brukere som reagerte på hvordan stiene så ut. To av styrets medlemmer foretok en befaring dagen etter rittet og dokumenterte med bilder at flere kilometer av det som tidligere hadde vært vakre blåstier, nå var blitt påført store skader.

ØVs hovedreaksjon var å sende brev til BYM, med kopi til Fylkesmannen i Oslo og Akershus (FMOA) og samtlige partiets bystyregrupper. I brevet påpekte vi blant annet at BYM i flere år ikke har tatt hensyn til friluftslivs- og naturverninteressene ved behandlingen av søknader om terrengsykelritt i Østmarka, og at etaten dermed har bidratt til å forsterke brukerkonfliktene. Vi

*Slik så det ut langs en av blåstiene i Østmarka dagen etter Terrensykkelrittet 2015 – og omtrent slik så det fortsatt ut da ØV foretok en ny befaring i begynnelsen av desember.
Foto: Bjarne Røsjø*

dokumenterte også nok en gang BYMs elendige saksbehandling. Til Terrensykkelrittet hadde de stilt ett eneste krav, nemlig at løypene skulle merkes med cellulosebaserte istedenfor plastbaserte bånd.

I brevet krevde vi blant annet at etaten innfører en midlertidig stans i tillatelsene til terrensykkelritt i Østmarka, inntil saksbehandlingen er forbedret på en rekke punkter som kan bidra til en ansvarlig gjennomføring.

Reaksjonene på Terrensykkelrittet 2015 førte til at pressen for første gang omtalte problemene knyttet til terrensykkelritt i Østmarka på en balansert måte. Døråpneren var en privatperson på Bøler, Kristin Lund, som hadde et krast leserinnlegg i Aftenposten 9. juni. Senere kom det gode innlegg i flere andre medier, og ØVs styremedlemmer ble intervjuet både i Aftenposten og Nordstrands Blad. Det ble også opprettet en uavhengig Facebook-gruppe, JA eller NEI til organisert terrensykling i Østmarka. Gruppens tittel var etter ØVs mening uheldig polariserende, men gruppen utviklet seg uansett til et viktig forum for meningsutveksling.

Kristin Lund ble senere invitert til å holde foredrag om sitt syn på ØVs høstmøte 4. november. På møtet deltok blant annet representanter for Oslos nye byråd: Sunniva Holmås Eidsvold, gruppeleder for SV; Anders Røberg-Larsen, byrådssekretær Ap; og Harald A. Nissen, gruppeleder for Miljøpartiet De Grønne. Holmås Eidsvold påpekte at Terrensykkelrittet 2015 ikke var forenlig med en bærekraftig bruk av Marka og var enig i at det ikke kan gis tillatelser til slike ritt uten at det stilles krav til arrangørene. – Vi ønsker en mer inkluderende og transparent saksbehandling, sa Holmås Eidsvold, og fikk støtte for sitt syn fra de andre fremmøtte Oslo-politikerne.

Det store Østmarkrittet, som er blitt arrangert i flere år og har pleid å samle over 1000 deltakere, ble avlyst i 2015. Arrangørene skrev på sine nettsider at det var «... vanskeligheter med ny trasé, både arrangementsmessig og i forhold til grunneiere, som gjorde at det ikke ble forsvarlig å arrangere rittet».

Et fatbike-ritt som skulle arrangeres 5. desember med utgangspunkt ved Skullerud ble avlyst i siste liten. Arrangøren Fatbikes.no, som ifølge egen nettside er en pioner innen kommersiell import og distribusjon av denne typen sykler i Norge, viste til store nedbørsmengder dagene før rittet.

ØV mener at både BYM og arrangørene i denne saken har opptrådt i strid med den såkalte hensynsparagrafen i Friluftsløvsloven. Der fremgår det blant annet at personer som ferdes på annenmanns grunn skal oppføre seg hensynsfullt og varsomt for ikke å volde skade eller ulempe for eier, bruker eller andre. «Han plikter å se etter at han ikke etterlater seg stedet i en tilstand som kan virke skjammende eller føre til skade eller ulempe for noen».

Samarbeidsforum for sykling i Marka

I 2013 tok Oslo og Omegn friluftsråd (OOF) initiativ til å opprette Samarbeidsforum for sykling i Marka, med representanter for sykkel-, marka- og naturvernorganisasjonene. Forumet hadde møte 24. juni, og der deltok Helga Gunnarsdóttir og Bjarne Røsjo som ØVs representanter. Møtet ble i hovedsak brukt til å diskutere Terrengsykkelrittet 2015. ØV dokumenterte stiskadene etter rittet og redegjorde for ØVs krav til BYM, mens arrangørene la fram en grundig og ærlig oversikt over stiskadene som var oppstått og planene for å utbedre dem.

Sykkelforumet arrangerte søndag 23. august sykkelkampanjen «Bruk huet – vis hensyn» for andre året på rad, denne gangen med stands på 13 utfartssteder i Marka. Formålet med sykkelkampanjen er å bidra til et trygt og trivelig Marka for alle. Svært mange har stor glede og helsemessig nytte av å sykle i Marka, og sykling er en aktivitet som har sin naturlige plass. Men aktiviteten må utøves på en slik måte at folk føler seg trygge, og uten at naturen skades. Daværende miljøbyråd Guri Melby støttet aksjonen og delte ut sykkelvettreglene ved bommen ved Ulsrudvann i Østmarka.

Skullerud-prosjektet

Skullerud-prosjektet er et nettverk av tilrettelagte traséer for stisykling i Østmarka. Norsk organisasjon for terrengsykling (NOTS) i Oslo og omegn har fått kommunens tillatelse til å tilrettelegge for stisykling i Østmarka, og anlegget ble offisielt innviet 31. oktober. De tilrettelagte stiene begynner på skogsveien innenfor Rustadsaga og fortsetter mot Fjelstad, før den følger ryggen av Skullerudåsen i retning mot Grønmo og vannverket ved Skullerud.

To av ØVs styremedlemmer deltok i begynnelsen av oktober på en befaring med NOTS Oslo og Omegn. Vi uttalte senere at anlegget gir et overveiende positivt inntrykk, og at det kan være egnet til å redusere omfanget av brukerkonflikter i Marka.

ØV ser positivt på at NOTS i hovedsak har brukt stedeegne materialer i tre og stein istedenfor å legge dominerende plankegulv med tilkjørte trykkimpregnerte materialer. Det er også positivt at NOTS-laget har opparbeidet en egen trasé til anlegget, istedenfor å legge traseene på blåstiene som er merket og opparbeidet av DNT og ØX. ØV mener imidlertid at kommunens saksbehandling ikke har vært god nok, blant annet fordi deler av arbeidet er så omfattende at det antakelig er søknadspliktig etter markaloven.

Etter at den nye terrengsykkeltraséen er anlagt, er det viktig å se på erfaringene med hvordan anlegget blir brukt. Hvis traséen brukes som et «springbrett» for å ta bruk nye områder, istedenfor å konsentrere trafikken, har etableringen virket mot sin hensikt.

Ulven i Østmarka

Vinteren 2012 etablerte et ulvepar seg i Østmarka, hvor de fikk valper i 2013. De to voksne ulvene fikk navnene Fenris og Frøya. Det er ikke sett spor etter Frøya siden august 2013.

I 2015 ble det født tre valper i Østmarka, etter alt å dømme med Fenris som far og en av døtrene som mor. I oktober ble den voksne hunulven skutt og skadet mens hun angrep en jakthund, og dagen etter ble hun funnet død. I januar 2016 ble lederulven Fenris avlivet etter at han ble funnet i

Fra befaringen av Skullerudprosjektet i begynnelsen av oktober. Nettverket av tilrettelagte stier for terrengsykling gjorde i hovedsak et godt inntrykk. Foto: Bjørn Enoksen, NOTS.

forkommen tilstand på grunn av et omfattende angrep av skabb. De tre ungene går dermed en usikker fremtid i møte.

ØV forholder seg til at Østmarka er en del av ulvesonen, og organisasjonen har plass til både ulvetilhengere og -motstandere som medlemmer. Organisasjonens rolle er å spre saklig informasjon, slik at interesserte kan ta standpunkt på et kunnskapsbasert grunnlag.

Plansaker og markagrensa

Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus

Fylkestinget i Akershus og byrådet i Oslo la vinteren 2015 en omfattende regional plan ut på høring. I ØVs uttalelse påpekte vi at en stadig økende befolkning vil innebære et økende press på bruken av Østmarka. Vi etterlyste en mer bevisst holdning fra randkommunene når det gjelder å tilrettelegge og stimulere til at flere kan bruke Østmarka som friluftslivsområde. Vi foreslo at det settes krav om at det skal utarbeides kommunedelplaner som avklarer spørsmål knyttet til rekreasjons- og friluftslivsformål innenfor de respektive kommunenes forvaltningsansvar med hensyn til dagens og kommende generasjoners bruk.

Kommuneplan Oslo – aktivitetssonene

Oslo kommune la våren 2014 en omfattende kommuneplan ut på høring. ØV var tilfreds med kommuneplanens visjon og målsettinger og den klare formuleringen om at Oslos myndigheter skal verne om Marka. Men høringsuttalelsen vår gikk sterkt imot forslaget om å gjøre nærmere 10 prosent av Markas bynære randsoner om til såkalte aktivitetssoner. Vi mente at svært mange aktiviteter som ble foreslått lagt til disse sonene, slik som ballbaner, klatrevegger, skateboardanlegg og golfbaner, ikke var markabaserte men typiske urbane aktiviteter. ØV samarbeidet med Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) og Lillomarkas Venner om denne saken, og sammen skrev vi blant annet en kronikk som kom på trykk i Aftenposten OsloBy før høringsfristen gikk ut.

MARKAGRENSA: Byråden vil lage aktivitetssoner i Østmarka. Det blir en ulykke for østkanten.

Bård Folke Fredriksens korridor

AKTIV: Byråd for byutvikling Bård Folke Fredriksen vil ha såkalte aktivitetssoner i Østmarka.

FOTO: ARNE OVE BERGO

DEBATT

KRISTIN LUND

Byråd,
Østmarka bydel

I et intervju med Dagsavisen tidligere i sommer klargjorde Bård Folke Fredriksen på en glimrende måte formålet med de foreslåtte aktivitetssonene i Østmarka: Det skal bygges anlegg tilrettelagt for særskilte aktiviteter. Andre markabrukere som ikke er blant de friskeste, sprekeste og rikeste kan dermed få redusert tilgang til områdene.

Folke Fredriksen belærer leserne om at det er noe som heter «twintip», som han vil tilrettelegge for i Marka. En nyttig opplysning til Fredriksen kan være at et skianlegg hvor slikt utstyr benyttes pr. definisjon ikke lenger vil kunne karakteriseres som «mark». Alle kjente karakteristika vil faktisk mangle. Jeg nevner trær, blomster, bær, steiner og ikke minst

Uorganiserte markabrukere tilgodes med «korridorer», hvis de ønsker å bruke randsonen av marka. Det funker kanskje bra for oss med litt ekstra fart på bortoverskida eller terrengsykkelen. Slinne som koster gjennom randsonen og kan kose seg med god plass og flotte opplevelser når vi har risist av oss den gemene hop. De andre vil bokstavelig talt sitte igjen i Fredriksens korridor. For det er ikke alle fornt i legger narskogen bak seg. Gamle klarer ikke dette, barn klarer ikke dette, den som er dårlig til beins eller ikke klarer ikke dette. Da må være spørk og frisk for å forsere korridoren til Fredriksen.

Fredriksen fremholder at aktivitetssonene rundt Østmarka er redusert betraktelig. Det er ikke sant. I forslag som foreligger er mesteparten

av arealet langs Østensjø bydel fremdeles regulert til aktivitetssone. Blant annet er hele Nøklevannskogen avsatt til slike formål. Dette er nærsykken til ca. 40 000 innbyggere. Området representerer først og fremst et variert og mye brukt lavterskeltilbud til den organiserte delen av befolkningen. I tillegg benyttes området til trening for alle lokale idrettsklubber.

Her trenes løping, orientering, ski og sykkel. Og det helt uten tilrettelegging og utstyngning av andre brukere. Hvis Fredriksen overhodet hadde hatt kjennskap til østkanten i Oslo, ville han vist at skogområdet er et av Oslos mest brukte. Lokal badeplass er allerede tilrettelagt for utføre, det samme gjelder den lokale blyssopa (blindeløypa). Det trengs ingen aktivitetssoner for å få til dette.

Hvem tenker Fredriksen skal tilgodes på østkanten av andre brukere av området? De med twintip er det neppe. Området mangler epene bakker, flere blyssoper/Neppe. De vi har vedlikeholdes knapt. Skal de

mange hobbypadlerne i Nøklevann fortrenges av proffe anlegg? Er det terrengsykkelanlegg som skal fortrenges oss andre? Og hvem skal i så fall ut? Er det smabarnsfamiliene i nærheten, de som jogger og går tur som må vike plass? Alle vi som stikker ut etter jobben med bakka vår, og som teller dager til fridag? Er det moren min på 85 som skal i korridorene? Hun har søkk og passer for så vidt godt til Fredriksens litt nedlattede beskrivelse av den tradisjonelle markabrukeren. Med to kilometer til Fredriksens korridor, er nok løpet kjørt for henne. Så mye for folkehelsen i en bydel med en stor andel av eldre og smabarnsfamilier i befolkningen.

Du må være spørk og frisk for å forsere korridoren til Fredriksen. mot tålegrensen. Kanskje kunne det være en idé å vurdere om aktivitet som kreves spesialtilpassning og fortrenger andre brukere burde legges i mindre befolkningsfylte områder. Slik vil også brukerkonfliktene kunne reduseres. De som trenger anlegg som er spesialpasset en spesiell aktivitet vil ikke i samme grad som den uorganiserte delen av befolkningen tilhøre ett lokalmiljø. Slike grupper må dermed unnsatt påregne transport for å komme til tilrettelegte områder. Kanskje bør det kunne vurderes om ressurssterke grupper med kostbart utstyr og stort plassbehov, ideellfor å kjøre til fra hele byen til nærskogen på østkanten kunne kjøre til mindre befolkningsfylte områder.

Det er snart valg. Hvor står du, Raymond - vil du redde Østmarka? Hva med dere andre? Høyre er skuffende nok på ville veier.

Aktivitetssonene ble flittig debattert i flere medier. Her er et oppslag fra Dagsavisen, med Kristin Lunds skarpe kritikk av byråd Bård Folke Fredriksen.

I 2015 kom kommunen tilbake med en revidert kommuneplan hvor omfanget av aktivitetssonene var redusert, men omfanget og innholdet var likevel uakseptabelt. I juni inviterte NOA, Lillomarkas Venner og ØV politikere i byutviklingskomiteen til to befaringer for å legge fram organisasjonens syn på aktivitetssonene. Men det ble ikke ordentlig fart i debatten før journalisten og Østmarka-vennen Kjersti Eidem Dyrhaug hadde et innlegg i Dagbladet 21. august med skarp kritikk av sonene. Deretter bidro både Dyrhaug og andre skribenter, blant annet fra Naturvernforbundet Oslo Sør, med innlegg. Motstanden var spesielt sterk i Østensjø bydel, hvor hele Nøklevannskogen var foreslått som aktivitetssone. Det ble etter hvert opprettet både en Facebook-gruppe, en aktivistgruppe og en underskriftsaksjon som fikk massiv oppslutning. ØVs styre støttet helhjertet opp om de nye initiativene.

Flertallet i det avtroppende bystyret vedtok kommuneplanen med aktivitetssoner i et møte 23. september, til tross for at en gruppe Marka-venner hadde overlevert 5605 underskrifter med protester

før møtet begynte. Men lokalvalget i midten av september hadde snudd om på maktforholdene i Oslo, og det nye byrådet programfestet etter hvert at aktivitetssonene skulle vekk.

Kjersti Eidem Dyrhaug ble, sammen med tidligere nevnte Kristin Lund, invitert til ØVs høstmøte 4. november og holdt et foredrag om bakgrunnen for sitt engasjement. Hun påpekte blant annet at aktivitetssonene var blitt en «trojansk hest», fordi det borgerlige byrådet var blitt mer og mer uklare på hva sonene skulle inneholde ettersom motstanden ble sterkere og sterkere. Jubelen var derfor stor på høstmøtet da Miljøpartiet De Grønnes gruppeleder i bystyret, Harald A. Nissen, gjorde det klart at det nåværende byrådet vil skrote aktivitetssonene. – Vi satser heller på vern av Marka slik den er i dag, sa Nissen.

Behovsplan idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet

Oslo kommune har hatt en prosess med Behovsplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet, som ble sendt på høring våren 2015. ØV syntes det var et riktig grep å utføre en mangelanalyse i forkant. I høringsuttalelsen ba vi kommunen om å gjennomgå prosessene og utvikle bedre medvirkning for friluftslivs- og naturvernorganisasjonene, inkludert finansiering slik at disse kan delta.

I planen ble en påstått økende grad av byråkratisering knyttet til tiltak innen behovsplanens arbeidsområde beskrevet som et problem, dette var ikke ØV enig i. ØV er tvert imot opptatt av at tilrettelegging i Marka må planlegges godt, og det må sikres at den ikke går på bekostning av naturverdier eller andre brukerinteresser. I slike saker er byråkratiet nødvendig for å beskytte svake grupper og balansere mellom ulike hensyn.

Når det gjelder hensynet til naturen, ba vi om at det legges inn at naturinngrep som tilrettelagte traséer ikke skal forekomme i verneområder, viktige naturtyper eller til områder som er viktige for å oppleve stillhet og ro. Vi påpekte at Markas posisjon som «helseheim» for befolkningens fysiske og psykiske helse kunne vært mer omtalt. Mye forskning bekrefter denne verdien, og kommunens egne brukerundersøkelser viser at en stor majoritet besøker Marka for å oppleve stillhet og ro. Det må ikke foretas slik tilrettelegging at det ikke finnes gjenværende områder for stillhet og naturopplevelse i nærmarka.

Planens tilhørende mangelanalyse viser at Østmarka er godt dekket med skiløyper. Vi mente derfor at det ikke er riktig å prioritere anlegg av ytterligere skiløyper, men heller konsentrere innsatsen om å vedlikeholde de eksisterende. Det er også rikelig med veier sommerstid. Men på vinteren er det mangel på egne steder for gående, da skiløyper opptar mesteparten av veiene.

Vi mente også at behovsplanen burde omtale Grønmo og de store mulighetene som ligger der for å etablere en flerbrukspark. Vi krevde at den planlagte helårstraséen forbi Dølerud fjernes fra planen. Tiltaket er, etter ØVs mening, ikke i tråd med behovsplanens overordnede føringer for hensyn til natur og landskap.

I forkant av høringen spilte ØV inn følgende forslag til tiltak for friluftslivet:

- Grønlihytta med helgeservering og forbedret sti
- Besøksgård på Sørli
- Bedre toalettforhold og tilrettelegging på flere av badeplassene
- Utfartsparkering i Skulleruddumpa
- Restaurering av tursti forbi Skraperudtjern
- Informasjonstavler ved, og merking av stier til innfartsårer til Østmarka.

Vi kunne med glede konstatere at alle våre forslag om tiltak var med i planen da den ble sendt på høring.

Oppgradering av Skullerud idrettsanlegg

Våren 2015 la Oslo kommune en omfattende reguleringsplan for oppgraderingen av Skullerud idrettsanlegg ut på høring. Planen omfatter oppgradering og utvidelse av både bygg og løyper ved Skullerudstua. Snøproduksjonsanlegg skal anlegges langs løypene, hvor vannet blir hentet fra Skraperudtjern. Eksisterende løypenett utvides med nye sløyfer og nye broer.

ØV stiller seg grunnleggende positive til forslaget. Tiltaket er særlig viktig for Rustad IL, som gjør en verdifull jobb og har trent under kummerlige forhold i mange år. Tiltaket er også viktig for Skiforeningens skiskole. Dette vektlø vi i vår høringsuttalelse. Vi ba i tillegg om at et spesielt verneområde tilknyttet Ljanselva ikke måtte endres så mye som planforslaget la opp til. Etter vår mening vil ikke dette gå utover idrettens bruk av området, men ivareta vernet av Ljanselva med tilhørende kantsoner på en bedre måte.

Vi uttrykte også bekymring for forslagens konsekvenser for flomsletta. Vi anmodet derfor om en nærmere konsekvensvurdering av å heve sletta for å håndtere overvannet. I tillegg uttrykte vi vår bekymring for at uttak av vann fra Skraperudtjern til snøproduksjon kan føre til betydelig reduksjon i vannføringen i Ljanselva vinterstid, noe som igjen kan redusere vassdragets miljøtilstand og evne til å fortygne dagens forurensning.

Da arbeidet med deler av løypenettet startet opp høsten 2015 kom det reaksjoner fra våre medlemmer og andre turgåere. Vi har forståelse for folks reaksjoner men mente det var viktig å oppklare saksgangen og markaloven og bidro derfor med en artikkel i Nordstrands Blad, på nettsider og i sosiale medier, i godt samarbeid med Rustad IL. Området vil bære preg av anleggsarbeidet mens det pågår, men både vi og Rustad IL er opptatt av at arbeidet gjøres så skånsomt som mulig.

Høringsuttalelse om reguleringen av Gjersrud/Stensrud

ØV uttrykte skepsis til planene om en opptil 30 meter høy steinfylling bestående av masser fra Follotunnelen som underlag for ny bebyggelse i dette området. For det første vil dette ødelegge de naturkvalitetene som burde bevares mellom husene. For det andre frykter vi at finknust masse kan sive ut og forurense vann både i grunnen og i bekker/dammer.

Trafostasjon og konsekvenser for naturmiljø, friluftsliv og nærmiljø

Statnett jobber med planer om å bygge en ny transformatorstasjon i området Klemetsrud – Grønmo. ØV har vært invitert til dialog med Statnett angående alternativer til plassering. Vi mener det er svært viktig at et slikt anlegg planlegges og gjennomføres på en skånsom og hensiktsfull måte, som både ivaretar naturmiljø, friluftslivet og nærmiljøet. Informasjonen og involveringen fra Statnetts side har vært god, og vi har fått flere anledninger til å komme med innspill.

Lutvann leir - Detaljregulering med konsekvensutredning

ØV fikk saken på høring sommeren 2015, etter at vi i 2014 ga innspill til planprogrammet. Vi sa oss fornøyd med at utbyggingen reduseres fra 100 000 m² bruttoareal (BRA) til 65 000 m² BRA, og at fjernvirkningen av bygningene begrenses med reduksjon av byggenes høyde. Overvann skal ledes til grunnen, men vi er fortsatt bekymret for en mulig negativ effekt på Lutvann.

Vi er fornøyd med at vårt krav om kartlegging av naturmangfoldet innenfor og utenfor planområdet og utredning av konsekvenser for friluftslivet blir etterkommet. Vi ba om at 40 daa med skog innenfor planområdets østlige del kan bevares urørt. Som i vår første høringsuttalelse påpekte vi at sprenging i grunnen kan medføre ytterligere problemer med lekkasje i Lutvannsområdet og at geologer må konfereres.

Restaurering av demningen ved Nøkle vann

Oslo kommune ved vann- og avløpsetaten (VAV) har søkt NVE om å senke vannstanden i Nøkle vann med omtrent 5,5 meter fra sommeren 2015 til våren 2016, for å kunne utføre rehabiliteringsarbeider på demningen ved Rustadsaga. Anleggsarbeidene var planlagt å starte 1. september, og senkingen måtte starte 20. juli for å bli ferdig i tide. For at vannet skulle bli fylt opp av naturlig tilsig våren 2016, var det planlagt at anleggsarbeidene måtte ferdigstilles i god tid før snøsmeltingen begynner.

NVE sendte kopi av søknaden på høring til ØV seint våren 2015. ØV utviste forståelse for at dammen på Nøkle vann må rehabiliteres, men vi advarte samtidig mot det hastverket VAV la opp til.

Nøkle vann er en av de største bynære innsjøene i Oslo, og rekreasjonsverdiene knyttet til vannet og området rundt er av særlig stor betydning. Området representerer også store naturverdier og fungerer som viktig levested for planter og dyr.

I vår uttalelse pekte vi på manglende vurderinger i søknaden knyttet til både deler av det biologiske mangfoldet og brukerinteressene i området. Vi var særlig bekymret for at Sørlimyra så ut til å bli tørrlagt i store deler av anleggsfasen. Videre påpekte vi manglende vurderinger av konsekvensene av nedtappingen for beveren i området. Vi var særlig skeptiske til den manglende vurderingen av den samlede belastningen av området. Vi mente også at søknaden ikke var behandlet godt nok etter gjeldende verneforskrift for deler av området. På bakgrunn av dette ba vi NVE sørge for at Oslo kommune utsatte rehabiliteringen av dammen til høsten 2016. Vi ba også om at det ble lagt opp til en prosess med befarings og aktiv involvering av interessenter som kunne ta tilstrekkelig hensyn til de omfattende brukerinteressene og naturverdiene i området.

NVE innvilget VAVs søknad med oppstart i august 2015. Tappingen av Nøkle vann startet imidlertid først 14. september. Markabrukere begynte etter hvert å reagere på hvordan myra ble tørrlagt, at fisker lå døde i gjørma og låst fast i små vannlommer, og hvordan beveren i området var tydelig stresset. Vi forsøkte fra vår side å be VAV om å vurdere avbøtende tiltak og om mer informasjon om konsekvensene av nedtappingen. Dette førte blant annet til at VAV bestemte seg for å flytte fisk som var avstengt til dypere vannmasser. Det ble også satt i gang tiltak for at beverne i Sørlimyra og Sarabråten får lagt ut mat og byggemateriale fram til våren.

Oppfyllingen av Nøkle vann skjer på naturlig måte etter at arbeidene er ferdige. På grunn av alle forsinkelser vil Nøkle vann først ha normal vannstand i løpet av høsten 2016, forutsatt et normalt nedbørsår. ØV er skuffet over VAVs mangelfulle planlegging og gjennomføring av prosjektet i 2015.

Søknad om økt kompostering på Grønmo

Høsten 2015 søkte Oslo kommune Fylkesmannen i Oslo og Akershus (FMOA) om å få utvide komposteringsanlegget på Grønmo fra 20 000 til 30 000 tonn. I vår høringsuttalelse henviste vi til Oslo kommunes plan for etterbruk av Grønmo, hvor det ikke lå an til en økning av komposteringsaktiviteten. Vi etterlyste derfor at kommunen må legge fram en samlet plan for etterbruken av Grønmo, og ikke søke om utvidelse av komposteringen uten at det er mulig å se hvordan det lar seg kombinere med kommunens øvrige planer for etterbruken og etablering av flerbrukspark. Vi var også bekymret for økt trafikk og støy fra anlegget og selvfølgelig også faren for økt avrenning. ØV gikk derfor mot en utvidelse av komposteringen på Grønmo på det nåværende tidspunkt.

Revidert kommuneplan Rølingen 2015 – 2025

Vår viktigste merknad til denne reviderte kommuneplanen var at avsetting av areal for eksempel til ny utfartsparkering må gjøres i den juridisk bindende arealdelen, og ikke i den mindre forpliktende

kommunedelplanen for idrett og friluftsliv. Vi ser det som meget positivt at det er fastsatt bestemmelser som gjør at det ved større bygge- og anleggstiltak skal tilrettelegges sammenhengende grøntstrukturer med turdrag. Særlig i nord vil merkede og skilte traseer fra boligområdene gjøre det mulig å komme lett inn i Marka. Dette vil redusere bilbruken og behovet for utfartsparkering. Særlig i kommunen er det et stort behov for nye, merkede turstier og skiløyper inn i Østmarka på oversiden av Fylkesvei (FV) 120.

Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i Rælingen

Rælingens kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv skal revideres i 2016. Planprogrammet ble vedtatt av kommunestyret 17. juni 2015. Kommunen legger statlig og fylkeskommunal idretts- og friluftspolitikk til grunn for planen. Blant sentrale punkter er: Økt satsing på anlegg og tilrettelegging for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet, herunder friluftsliv, og at områder av verdi for friluftsliv sikres. Planen nevner som strategier for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv: øke tilgjengeligheten, god adkomst, sammenhengende turveier og utfartsparkeringer mot Øyeren og Marka; tilrettelegging for uorganisert aktivitet og lavterskeltilbud; unngå fysiske barrierer i bygg og utearealer. Kommunen ønsker å redusere utbyggingspresset på nærturområder. ØV har foreslått å ta med en brukerundersøkelse, for å se hvor mange av innbyggerne som bruker Østmarka.

Kommunen har også satt i gang et arbeid med kartlegging og verdisetning av friluftslivsområdene. Høsten 2015 deltok ØV på et informasjonsmøte og et første arbeidsmøte for kartleggingen. Miljødirektoratets kriterier for verdisetning av friluftslivsområder vil legge grunnlaget for det videre arbeidet.

Til kamp for Rælingsåsen

Ikke før hadde ØV feiret at slaget om aktivitetssonene i Oslo var vunnet, så fikk vi et fortvilet rop fra våre medlemmer i Rælingen. Flertallet i kommunens planutvalg vedtok 23. november å anmode Klima- og miljødepartementet (KLD) om at hele Rælingsåsen tas ut av Marka, ved at markagrensa endres ved Blystadlia - Marikollen. Det ble opprettet en lokal aksjon, **Bevar Rælingsåsen**, som på kort tid har fått mange støttespillere. Til tross for intenst arbeid fra aksjonistene, godt støttet av ØV, vedtok flertallet i kommunestyret 9. desember å søke KLD om å flytte markagrensa, slik at Rælingsåsen kan legges ut for boligbygging. Det må i så fall gjøres ved en lovendring i Stortinget. Etter nederlaget i kommunestyret har aksjonistene satt ned en gruppe som vil føre saken videre overfor KLD. Denne gruppen har alliert seg med partiene Venstre, MDG og SV i Rælingen. De har vært i kontakt med KLD for å få en oversikt over den kommende saksgangen, som ser ut til å ta lang tid. Rælingsåsen er med sine nærmere 2 km² det største området som er søkt tatt ut av Marka.

ØV holder tett kontakt med Bevar Rælingsåsen og vil sammen med dem følge saksgangen i KLD og videre behandling av saken fram til en eventuell lovendring i Stortinget. Dersom dette går igjennom i departementet og på Stortinget, stiller ØV et stort spørsmål ved videre konsekvenser for markagrensa i andre kommuner og for Østmarkas vern.

Høring om Marikollen idrettspark

Rælingen kommune ønsket allerede i 2009 å utvide alpinanlegget i Marikollen. Kommunen ville også ruste opp skiløypene i området, og anlegge en asfaltert rulleskitrase som vil ligge innenfor markagrensa. ØV og OOF krevde den gang en helhetlig plan for hele området, noe som nå er utarbeidet.

ØV mener at Marikollen idrettspark vil bli et flott tilbud til kommunens befolkning. Selv om det er gjort grundige kartlegginger, konsekvensutredninger og helhetlig planlegging, mener vi fortsatt at planene på enkelte punkter er for omfattende. Dette gjelder særlig anleggelse av skogsbilvei (enkelte

Rælingsåsen er hundremeterskog og friluftslivs-område for flere tusen mennesker. Foto: Bjørnar Thøgersen

steder kalt turvei) mellom Blystadlia og Marikollen. Dette er etter vår mening nok et forsøk på å blåse liv i de forlatte planene om en beredskapsvei.

For å unngå konflikter mellom syklende og gående, anbefalte vi dedikerte turstier direkte fra parkeringsplassen og inn i Østmarka. Vi påpekte det uheldige ved fjernvirkningen av et alpinanlegg som et stort åpent sår i terrenget og at det burde legges avgjørende vekt på å unngå ytterligere blottlegging og fjerning av vegetasjon.

Lysås i Lørenskog

Striden rundt tilgjengeligheten til Marka ved Lysås fikk sin endelige avgjørelse med et vedtak i kommunestyret i september, da det ble vedtatt å ekspropriere areal til en sti. Eierne av de berørte eiendommene i Vestaveien 26 har imidlertid klagd på reguleringsplanen for adkomststi til Lysåsskogen over deres eiendommer. Klagen ble ikke tatt til følge av kommunestyret, men oversendt fylkesmannen, som er neste klageinstans for slike saker.

Kulturminner og kulturlandskap

Sarabråtens venner

Sarabråtens venner fortsetter arbeidet med å få Sarabråtens historie fram i lyset. Det har vært arrangert dugnadslørdager for å rydde rundt ruinene, og et Sarabråten-seminar i november på Nordre Skøyen hovedgård samlet nærmere 60 deltakere. Årets store thriller ble flere søk etter hjulbåten Sara, i forbindelse med nedtappingen av Nøkle vann. Dessverre så langt ingen funn, selv etter søk med avansert teknisk utstyr. Norsk Maritimt Museum har vært meget velvillig til å stille opp gratis og bistå i søket.

Sørli besøksgård – Behovsanalyse

Ved behandlingen av Flerbruksplan for Oslo kommunes skoger 2007-2015, vedtok bystyret at det skal opprettes besøksgård på Sørli. Her skal det, ifølge planene: « .. bli et samlingssted, der skoler og barnehager skal få opplæring, der publikum skal få oppleve dyr og kulturlandskap, der det kan

avholdes kurser og møter og der bydelen kan innpasse arbeidstreningssopplegg mv.» I 2010 ble det utarbeidet et planforslag, og investeringsprosjektet er utredet.

Kommunen ønsket høsten 2015 å gjennomføre en behovsanalyse for besøksgården, for å kartlegge de behov som må ivaretas i videre planlegging, spesielt med tanke på drift av gården. Et ledd i behovsanalysen var dialog med blant annet ØV. Vi gjentok våre tidligere innspill fra høringen i 2014.

Korketrekkeren

Korketrekkeren – skogsveien som går i spiral rundt seg selv for å komme ned den bratte bakken til Nøkle vann – er et viktig kulturminne. Den har dessverre vært stengt i flere år, og turgåere er lei av å vente på restaureringen. BYM har utlyst to runder med anbud, uten å finne en kvalifisert entreprenør. Men ved årsskiftet 2015-2016 hadde de et nytt og endret anbud klart. Kommunen håper å treffe mindre entreprenører som er godt kvalifisert, og de har fått faglig bistand fra Nasjonale Festningsverk som har kompetanse på tørrmuring. Oppstart av arbeidet blir våren 2016, etter at snøen er borte. Arbeidet skal ta et par måneder og ferdigstilling er beregnet til sommeren 2016.

Restaurering og åpning av Dølerud

Om lag 350 mennesker i alle aldre møtte fram til folkefest da den gamle husmannsplassen Dølerud i Østmarka ble innviet som DNT-hytte søndag 1. november. Oslos nye ordfører, Marianne Borgen fra SV, klypte den symbolske snoren som blokkerte inngangsdøra.

DNT Oslo og Omegn leier Dølerud av Oslo kommune med en kontrakt som har 40 års varighet. DNT har lagt mye egne midler i den meget omfattende restaureringen. I tillegg har medlemmer av både DNT OO, Østmarkas Venner og ØX lagt ned ca. 800 dugnadstimer. ØVs gave til Dølerud var et spisebord med benk og fire stoler til stua. Under åpningsseremonien overrakte ØVs leder Johan Ellingsen og nestleder Helga Gunnarsdóttir også en gave til Dølerud fra Sverre M. Fjelstad: Et portrett av hans bestemor Karen, som arbeidet som gjeterjente på Dølerud for over 150 år siden. Flere av ØVs medlemmer deltar nå i hyttetilsynet av Dølerud, som allerede har blitt et populært turmål.

Bøvelstad

Dugnadsgjengen har fortsatt sitt arbeid med å skjøtte kulturlandskapet på Bøvelstad. Vi arrangerer hvert år to dugnadshelger: På våren setter vi i stand gjerdet, så sauen kan komme på beite, i september tar vi gjerdet ned igjen for vinteren. Vi rydder i vedskjul og låve og hogger, kløyver og kapper trær for å holde vedskjulet fullt. Nytt av året var et nytt gulv i den gamle stallen. Det ble observert ulvespor i nærheten av Bøvelstad, men vi er rimelig trygge på at sauen er sikker bak gjerdet vårt. For sikkerhets skyld fikk vi gjerdet kontrollert av en ekspert som godkjente gjerdet med et par forbedringstiltak. Vi tok likevel ingen sjanser og hentet sauen hjem tidlig i august, litt tidligere enn planlagt.

Informasjon

Nettsider

ØVs nettsider fungerer som ønsket og høster mye ros fra medlemmer og andre som besøker dem. Sidene har i 2015 jevnlig blitt oppdatert med inntil sju nye saker pr. måned, og statistikken viser en jevn økning av besøkende. Det har i 2015 vært ca. 32 000 besøk på sidene, noe som er en fordobling siden i fjor, ca. 30 prosent har besøkt sidene mer enn én gang. Vi har også i 2015 hatt som målsetting at nettsidene skal være en god informasjonskanal for både nåværende og fremtidige medlemmer og til allmennheten for øvrig.

Om lag 350 mennesker møtte fram da Dølerud ble innviet som DNT-hytte 1. november. Foto: Bjarne Røsjø

Facebook

ØV har siden 2012 vært tilgjengelig på Facebook, hvor vi blant annet deler nyheter og arrangementer fra våre nettsider. Vår erfaring med sosiale medier er at det er en flott arena for å spre vårt gode budskap til mange på en effektiv måte; en god informasjonskanal i tillegg til våre nettsider. Vi tar imot mange positive meldinger med stor takk, og får jevnlig nye følgere på Facebook. Ved utgangen av 2015 hadde vi 3215 følgere, som er nesten en fordobling siden forrige år.

Twitter

ØV har i 2015 blitt tilgjengelig på Twitter, etter ønske fra noen av våre medlemmer. Bruk av denne kanalen vil bli vurdert nærmere i 2016.

Nytt fra Østmarka

Foreningens medlemsblad, Nytt fra Østmarka, ble også i 2015 gitt ut fire ganger, med et opplag på ca. 4 700. Det sendes til medlemmene samt en rekke organisasjoner, politikere og medier. Medlemsbladet er et av foreningens viktigste ansikter utad, samtidig som det er et viktig bindeledd mellom styret og medlemmene.

De fire utgavene hadde i 2015 til sammen 148 sider. Bladet har vært preget av de tre store sakene som var høyaktuelle i løpet av året: Kampen mot aktivitetssonene i Oslo, stiskadene etter Terrenghopp- og sykkelrittet 2015 og Oslo kommunes mangelfulle saksbehandling, og kampen mot en grusvei gjennom Dølerud. I tillegg vil vi særskilt framheve artiklene om viltkameraer i Østmarka, planlagt utsetting av elvemuslingbarn i Rausjøbekken, og kampen for å bevare Rælingsåsen innenfor markagrensa.

Styret og flere medlemmer har også i år bidratt med reportasjer fra viktige arrangementer og annet godt stoff til bladet. Det redaksjonelle arbeidet med bladet er ulønnet, men redaksjonen blir både inspirert og forpliktet av gode tilbakemeldinger fra medlemmer og andre lesere. ØVs utgifter til Nytt fra Østmarka er knyttet til utforming, trykking og utsending.

42

Valgkomiteen hadde foreslått Silje Helen Hansen som nytt styremedlem, mens Kjell Erik Sandberg og Christian Mathisen ble foreslått som nye varamedlemmer. Alle ble valgt med akklamasjon. Også valgkomiteen fikk et nytt medlem, etter at Randi Hauger hadde bedt om å få fratre.

Etter årsmøtet holdt Gjermund Andersen, styreleder i Naturvernforbundet Oslo og Akershus, et engasjerende lysbildeforedrag om «De siste eventyrskogene».

Åpen dag på Grønlihytta

Grønlihytta, som ligger mellom Puttdalen og Lindeberg, ble 19. april offisielt åpnet som friluftslivsambassade. Den tidligere ØV-lederen Steinar Saghaug, som nå er styreleder i Friluftsrådenes Landsforbund, hadde valgt nettopp denne hytta som sin ambassade i Østmarka i Friluftslivets år 2015.

Om lag 200 markatravere i alle aldre deltok ved åpningsarrangementet, som var et samarbeid mellom OOF, Friluftsrådenes Landsforbund og ØV. ØVs bidrag til åpningsfesten var en populær dragesafari for de minste med Live Danielsen fra Statens naturoppsyn.

Tur til Dølerud med Sverre M. Fjelstad

Om lag 130 Marka-venner ble med ØV og Sverre M. Fjelstad på tur til Dølerud lørdag 25. april. Fjelstad (født 1930) er fotografen, forfatteren og fjernsynspioneren som vekket en hel generasjons naturglede og interesse med blant annet NRK Fjernsynets «Naturmagasinet» på 1960- og 1970-tallet. Sverre har sterke familierøtter på Dølerud. Hans bestemor Karen var gjeter hos sine besteforeldre her, og hun lærte ham å sette pris på naturen og villmarka med historier fra Østmarka og Dølerud.

Fjelstad kommenterte blant annet Oslo kommunes planer om å anlegge en bred grusvei gjennom Dølerud, for å tilrettelegge for sykling om sommeren og skiskøyting om vinteren. – Det vil nesten være helligbrøde å anlegge en vei forbi her, sa Fjelstad, og fikk sterk applaus fra turdeltakerne.

Minnestund ved Sarabråten

Forfatteren og statsviteren Helge G. Simonsen var hovedtaler under årets minnestund ved Milorg-bautaen på Sarabråten 8. juni. – Vi som lever i dag har en æresgjeld å betale til de som ofret livet i kampen for Norges frihet, sa Simonsen.

Ivar Ekanger ledet arrangementet, som ble åpnet med Østre Aker Musikkorps' fremføring av «Fagert er landet». Etter Simonsens tale fremførte sangkoret SAS-Singairs Nordahl Griegs «Til Ungdommen». Østmarkas Venners leder, Johan Ellingsen, hilste bautaen. Arrangementet ble avsluttet med «Ja, vi elsker».

Ivar Ekangers far, den tidligere ØV-styrelederen Kai Ekanger, har stått i ledelsen for minnestunden helt siden 1967. Han har nå blant annet rekruttert kjente hovedtalere til arrangementet i 49 sammenhengende år.

Slåttetreff på Bøvelstad

Slåttetreffet på Bøvelstad ble i 2015 arrangert for sjuende gang, 26. og 27. juni. Dugnadsgjengen hadde gjort en grundig forberedelse med nyslippede låer, slåttegrøt og deilig kveldsmat på ankomstdagen. Etter at de påmeldte til selve slåttetreffet hadde fått en orientering om slåttekunsten, kunne deltakerne for alvor gå løs på det saftige graset som sto grønt og fint etter en regnfull vår. Det var litt av et syn å se slåttefolket i aksjon, og snart var også bregnene og geitramsene rundt brønnen slått ned og fjernet. Hesjen ble satt opp og behørig fotografert med slåttegjengen på plass. Med en fulltallig dugnadsgjeng og slåttelaget på plass, kunne de ca. 20 sultne arbeidsfolkene innta den tradisjonelle slåttegrøten på tunet i nydelig solskinn.

Guidet tur i reservatet

Johan Ellingsen ledet en gruppe med 11 personer som, i lett overskyet vær søndag morgen 28. juni, la i vei mot Myrsetersvartjern i Østmarka naturreservat. En annen gruppe valgte å bli igjen på Bøvelstad for å rydde og vaske. Turen gikk rett opp til lia til kjentmannsposten på Kåterudmåsan, der det nå var blitt en sti fram til minneplaketten etter flyslippet i maidagene 1945. Så gikk turen mot Myrsetra langs den store og nå tilplantede innmarka, ned til den blåmerkede stien og derfra «hjem» til Bøvelstad. Mens noen valgte å gå tilbake, sørget to båter for at medbrakt utstyr, søppel og gjenværende deltakere kom seg vel fram til Tangen. Der besørget to biler videre transport til Bysetermåsan.

Kulturarrangement ved Sarabråten

Sarabråtens venners kulturarrangement 23. september ble meget vellykket. Nærmere 600 små og store deltakere – mer enn det dobbelte av det arrangørene hadde håpet på – vandret inn fra Ulsrudvann i fakkelskinn. På plakaten stod blant annet lysbilder, historiske foredrag og smakebiter fra «Spillet om Sarabråten». Arrangørene fikk god hjelp fra Nøkle vann ro- og padlekubb, DNT Oslo og Omegn og Østensjø historielag.

Høsttur i Ski kommuneskoger

Ski kommunes dyktige skogbestyrer og populære guide Reidar Haugen fikk følge av drøyt 50 Østmarka-venner da ØV søndag 11. oktober arrangerte kultur- og naturvandring fra Krokhol til Rolandsjøen, Tømmerholen, Grismøkkmåsan og Franskeplassen. ØVs leder Johan Ellingsen takket Haugen for en lærerik tur med mange muntre historier, og overrakte Jon Gangdals bok «Drømmen om Marka» som takk for innsatsen.

ØVs høstmøte: Bruk eller forbruk av Marka?

ØVs årlige høstmøte ble meget vellykket. De fremmøtte representantene for Oslos nye makthavere (se avsnittet om terrengsykkelrittene i 2015) signaliserte nemlig at de både vil fjerne aktivitetssonene fra kommuneplanen, revurdere grusveien forbi Dølerud, og skjerpe saksbehandlingen og kravene til terrengsykkelrittene. Disse tre sakene er nærmere omtalt under egne punkter i styreberetningen.

På møtet ble ca. 100 fremmøtte ØV-medlemmer vitne til at det nye rødgrønne flertallet presenterte en Marka-politikk som er mye bedre enn den som ble ført av det borgerlige byrådet. De fremmøtte fikk også bli kjent med de uavhengige markavennene Kristin Lund og Kjersti Eidem Dyrhaug, som holdt engasjerte foredrag om hvorfor aktivitetssonene var en elendig idé, og hvorfor Bymiljøetaten må begynne å stille krav til arrangørene av terrengsykkelritt i Marka. Kjersti Album fra Naturvernforbundet Oslo Sør påpekte blant annet at tilhengerne av det uorganiserte friluftslivet er en av de største brukergruppene i Marka, og krevde at BYM må legge opp til inkluderende prosesser der for eksempel sykkel-organisasjonene ikke er de eneste som blir invitert med når det skal planlegges sykkelstier. Både Album, Lund og Eidem Dyrhaug fikk blomster og varm applaus etter sine innlegg.

Høstmøtets siste bidrag kom fra forfatteren og foredragsholderen Anders Baumberger, som tidligere hadde besøkt både NRK P1s Nitimen og God Morgen Norge på TV2 for å fortelle om hans «Turboka» som kom ut høsten 2015. Møtedeltakerne satte stor pris på Baumbergers oppfinnsomme innfallsvinkler for å stimulere turinteressen hos både barn og voksne.

ØV feirer 50 år i 2016 med en hyllest til Østmarka

ØV ble stiftet i 1966 og kan i 2016 feire 50 års arbeid for å sikre innbyggerne i regionen tilgang til store natur- og friluftslivsområder rett utenfor stuedøren. Vi vet at Østmarka betyr enormt mye for befolkningen og folkehelsen. ØV ønsker derfor å bruke jubileet for å markere betydningen av det enkle friluftslivet og vår nærhet til naturen.

Sentrale deltakere på ØVs høstmøte (fra venstre): Kristin Lund, Kjersti Eidem Dyrhaug, Anders Røberg-Larsen, Sunniva Holmås Eidsvold, Kjersti Album og Harald A. Nissen. Foto: Bjarne Røsjø

I 2015 har det vært jobbet jevnt og trutt med et verdig jubileumsprogram. Styremedlem Ingunn Lian Nylund har vært ansatt som prosjektleder. Sammen med gode samarbeidspartnere kan ØV presentere en rekke ulike arrangementer som vil hylle vakre Østmarka. Arrangementene ble presentert i en jubileumskalender i Nytt fra Østmarka nr. 4/2015.

Jubileumskalenderen viser et variert og spennende program. Det første arrangementet er en vandrestilling bestående av fotografier fra alle deler av Østmarka, og fokus på litteratur fra og om Østmarka, som fra januar ruller på ti bibliotek rundt Østmarka. Gjennom jubileumsåret inviteres det til mange og varierte turer, spennende foredrag, kunstutstillinger med kulturelle innslag, aktiviteter for barn, utendørsteater, slåttetreff, minnestund og gudstjeneste. Alle arrangementene foregår i eller i umiddelbar nærhet til Østmarka; fordelt på de fem Østmarka-kommunene. Arrangementene er åpne for alle, og vi håper på stor deltakelse fra våre medlemmer.

ØV ønsker i tillegg å hylle Østmarka gjennom en utgivelse av en vakker bok i løpet av jubileumsåret. Arbeidet har pågått gjennom 2015. Redaktører for boka er ØVs nestleder Helga Gunnarsdóttir og styremedlem Sigmund Hågvar. Billedredaktør er naturfotograf Espen Bratlie.

Det har i 2015 vært anledning for privatpersoner og organisasjoner å støtte bokprosjektet økonomisk ved å bli oppført i et Tabula Gratulatoria bakerst i boka. En stor takk til de 130 som har gitt en gratulasjon og en gave til utgivelsen av boka pr 31.12 2015.

Oslo, 9. februar 2016

Johan Ellingsen
leder
(sign.)

Helga Gunnarsdóttir
nestleder
(sign.)

Sigmund Hågvar
styremedlem
(sign.)

Inger Tangen
styremedlem
(sign.)

Ingunn Lian Nylund
styremedlem
(sign.)

Bjarne Røsjø
styremedlem
(sign.)

Silje Helen Hansen
styremedlem
(sign.)

Regnskap 2015 og budsjett 2016

	Driftsinntekter	2015	Budsjett 2015	2014	Budsjett 2016
	Kontingenter	595 597,00	570 000,00	527 770,00	800 000,00
1	Tilskudd/gaver	179 654,00	100 000,00	108 364,00	150 000,00
2	Bøvelstad/Slåttetreff	6 376,00	9 000,00	4 400,00	
3	Tilskudd Sarabråten venner	14 000,00		-	
4	Andre driftsinntekter (bl.a Grasrotandel)	49 357,00	75 000,00	58 046,00	90 000,00
	Salg av jubileumsbok				300 000,00
	Renteinntekter	2 747,00	5 000,00	3 876,00	3 000,00
	SUM INNTEKTER	847 731,00	759 000,00	702 456,00	1 343 000,00
Driftskostnader					
5	Lønn/feriepenger	62 656,00	60 000,00	45 640,00	200 000,00
	Honorar uten skatteplikt	16 000,00	10 000,00	6 852,00	10 000,00
	Godtgjøring/refusjon styret	96 152,00	110 000,00	109 675,00	50 000,00
6	Møter/tilstelninger	55 116,00	75 000,00	78 700,00	85 000,00
	Medlemsblad	207 218,00	200 000,00	208 200,00	220 000,00
	Vervebrosjyre/trykksaker/info	9 440,00	15 000,00	27 148,00	10 000,00
7	7. juni arrangement	16 183,00	20 000,00	18 851,00	20 000,00
	Kontorrekvisita	2 578,00	10 000,00	12 665,00	10 000,00
	Telefon	1 896,00	5 000,00	3 510,00	3 000,00
	Porto	138 214,00	110 000,00	104 642,00	140 000,00
9	Andre kostnader	68 403,00	35 000,00	39 173,00	40 000,00
	Web/datautstyr/programvare	13 790,00	10 000,00	12 930,00	15 000,00
	Turer - Bøvelstad/Slåttetreff	10 109,00	20 000,00	28 484,00	30 000,00
	Lagerleie	15 270,00	15 000,00	14 504,00	16 000,00
	Konsulent honorar/revisjon	16 125,00	15 000,00	20 375,00	35 000,00
	Kollektiv ulykkesforsikring	4 106,00	5 000,00	4 042,00	5 000,00
	Reklame effekter/Annonse		20 000,00	30 310,00	50 000,00
	50-års jubileum	73 836,00	130 000,00		75 000,00
	Kostnader jubileumsbok				400 000,00
8	Sarabråten venner	22 256,00	5 000,00	59 715,00	5 000,00
	Nasjonalparken rapport		80 000,00		
	Turhefte				60 000,00
	SUM KOSTNADER	829 348,00	950 000,00	825 416,00	1 479 000,00
	pr. 31.12.15	18 383,00	-191 000,00	-122 960,00	-136 000,00

Balanse

	Eiendeler	2015	2014
13	Kunder debitorer	16 980,18	15 082,52
	Driftskonto	103 443,43	36 658,30
	Skattetr konto	27 086,48	27 059,42
	Høyrentekonto	140 268,75	138 378,75
	Nordea	599 453,01	409 323,22
10	Forskudds oppgjør	810,00	500,00
	Sum eiendeler	888 041,85	627 002,21
	Egenkapital og gjeld		
	Egenkapital 1.1	555 106,21	678 066,48
	Årets resultat	18 383,90	-122 960,27
	Egenkapital 31.12.	573 490,11	555 106,21
12	Avsatt skatt,arb.g,avgift,feriep	51 601,00	10 056,00
11	Leverandørgjeld	35 300,74	61 840,00
14	Forsk.bet medlemskont 2016		
	samt Jub.bok/"Tabula Gratulatoria"	227 650,00	
		314 551,74	71 896,00
	Sum egenkapital og gjeld	888 041,85	627 002,21

Noter til regnskap

Regnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med regnskapslovens bestemmelser og det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder.

Inntekter og kostnader

Inntektsføring skjer ved leveringstidspunktet etter opptjeningsprinsippet. Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet slik at kostnader kommer i samme periode som tilhørende inntekt.

1	Tilskudd gaver	Lørenskog kommune	6 425,00
		Rælingen kommune	2 000,00
		Driftstøtte Bymiljøetaten Oslo	70 000,00
		Akershus Fylkeskommune	40 000,00
		Private gaver	16 000,00
		Lotteritilsynet	45 229,00
			179 654,00
2	Bøvelstad/Slåttetreff	Deltakeravgift Slåttetreff (noe etterslep fra 2014)	6 376,25
			6 376,25
3	Sarabråtens Venner	Oslo kommune Bydel 13	10 000,00
		Oslo kommune Bydel 13	2 000,00
		Nøklevann Ro og Padlekubb	2 000,00
			14 000,00
4	Andre driftsinntekter	Norsk tipping "Grasrotandelen"	32 377,00
		Norsk tipping "Grasrotandelen"	16 980,00
			49 357,00

5	Lønnskostnader	Lønn/godtgjørelse totalt for organisasjonen	200 718,00
		Kilometergodtgjørelse/bom/tog	9 282,00
		Arbeidsgiveravgift utgjør	20 022,00
		Feriepenger	1 836,00
			231 858,00
Disse beløpene er fordelt utover på flere poster under Driftsutgifter som bl.a Lønn, Honorar uten skatteplikt, Godtgjøring refusjon styre og 50 års-jubileum			
6	Møter/tilstelninger	Sterio Media - lyd	14 446,00
		Skullerudstua tre møter	28 200,00
		Sandbakken	5 970,00
		Rustadsaga Sportsstue	6 500,00
		55 116,00	
7	7. Juni arrangement	OB Wiik	1 875,00
		Unibuss	5 767,00
		Østre Aker musikkorps	5 000,00
		Sass Singers	3 000,00
		Diverse utlegg	541,00
			16 183,00
8	Sarabråtens venner	Domeneshop	215,00
		Frie fuglers forlag	500,00
		Utlegg Espen Bratlie	2 881,00
		HM Sagen, Lyd	2 600,00
		Diverse utlegg av Arne Egil Sagen	16 060,00
			22 256,00
9	ANDRE KOSTNADER	Blomster	8 535,00
		Deltakeravgift 2 personer	5 860,00
		Østmarksetern julelunsj pensjonister	5 785,00
		Postboksleie	1 020,00
		Bilder - Espen Bratli	2 562,00
		Gave Dølerud	8 000,00
		Buy and Read	1 000,00
		Gaver	2 015,00
		Diverse	5 659,00
		Gebyrer/omkostninger	8 470,00
		Reiseutg	498,00
		Tilbakebet fra kemneren	-7 154,00
		Østmarksetern, middagsarrangement	26 153,00
			68 403,00
10	Betalt i 2015 men kostnadsføres i 2016	Web Domene	485,00
		Ø. Kjos	325,00
			810,00
11	Beløp kostnadsført i 2015 men betalt i 2016	Utlegg av Sagen	9 147,74
		Østmarksetra	26 153,00
			35 300,74
12	Skatt/arb.g.avgift/feriepenger		51 601,00
			51 601,00
13	Tippemidler – bokført i 2015 – mottatt 2016		16 980,00
			16 980,00
14	Betalt inn i 2015, inntektføres i 2016	Medlemskontingent	161 650,00
		Jubileumsbøker/"Tabula Gratulatoria"	66 000,00
			227 650,00

Til årsmøtet i

Østmarkas Venner

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Østmarkas Venner som viser et overskudd på kr 18 383. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets ansvar for årsregnskapet

Styret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder internasjonale revisjonsstandarter vedtatt av International Auditing and Assurance Standards Board. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for foreningens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foreningens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Østmarkas Venner per 31. desember 2015 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 16. februar 2016
Langseth Revisjon AS

Fredrik W. Langseth
Statsautorisert revisor

Styrets forslag om mindre vedtektsendringer:

Styret i Østmarkas Venner foreslår noen mindre endringer i foreningens vedtekter. De nåværende vedtektene ble vedtatt 25. mars 2003 og endret på årsmøtet 21. mars 2013, og står å lese på nettsiden <http://www.ostmarkasvenner.no/vedtekter.261456.no.html>

Med utgangspunkt i de gjeldende vedtektene, foreslås følgende endringer:

Under § 2 – Formål:

I første avsnitt endres ordet «friluftsområde» til «friluftslivsområde»

I annet avsnitt endres ordet «friluftsjakter» til «friluftslivsinteresserte»

Under § 3 – Foreningens virke:

I siste setning strykes frasen «er tilsluttet Oslo og Omland Friluftsråd og». I tillegg foreslås ordet «friluftsjakter» endret til «friluftslivsorganisasjoner». Den fullstendige setningen blir da: «Foreningen samarbeider med andre naturvern- og friluftslivsorganisasjoner og offentlig forvaltning.»

Begrunnelsen for endringen under § 3 er at det er unaturlig å ha medlemskap i en organisasjon vedtektsfestet. Få eller ingen andre Marka-organisasjoner har denne formuleringen i sine vedtekter, selv om de er medlemmer i OOF. Østmarkas Venner har i mars 2016 søkt medlemskap i Forum for natur og friluftsliv (FNF), men vi finner det ikke naturlig å vedtektsfeste det. Dessuten samarbeider vi med mange andre organisasjoner uten at det er en del av våre vedtekter. Endringen innebærer ingen endring av ØVs medlemskap i OOF.

Under § 5 – Styret:

I første setning, annet ledd erstattes ordene «to varamedlemmer» med «tre varamedlemmer»

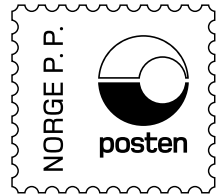
Begrunnelsen for endringen er den store arbeidsmengden i styret og at i et styre på sju medlemmer er to varamedlemmer litt snaut.

Under § 9 – Årsmøtet:

I listen over saker som det ordinære årsmøtet skal behandle, foreslås «Godkjenning av innkalling og dagsorden» som nytt pkt. 1. De punktene som står der i dag, blir deretter nummerert fortløpende fra 2 til 8.

Under det nye pkt. 8 (tidligere pkt. 7) foreslås det tredje punktet endret til ordlyden «Tre varamedlemmer for ett år». Dette gjenspeiler endringen som er foreslått under § 5.

Forslaget ble vedtatt fremmet for årsmøtet på ØVs styremøte 9. februar 2016.

Returadresse:
Østmarkas Venner,
Postboks 85 Nordstrand,
1112 Oslo

Blant sagbruksarbeidere og husmenn i Rustadsaga-området

Hva: Guidet tur
Hvor: Området rundt Rustadsaga
Hvem: Even Saugstad
Når: Lørdag 23. april 2016 kl. 11:00

Kjenner du deg igjen? De første bygningene nedenfor Rustadsaga står fortsatt og skal omtales og besøkes på den guidete vandringen 23. april. Bildet er fra 1930. Foto: Einar Øiseth, Østensjø Historielag

Østmarkas Venner og Rustadsaga sportsstue inviterer til en guidet tur med Østmarkabok-forfatter og tidligere Sandbakken-vert Even Saugstad.

Vi tar turen til Soplimskroken, som var den gamle betegnelsen på de to Hullet-plassene mellom Rustadsaga og Skullerudstua. Vi får høre om hytta som sirkusdirektør Arnardo brukte i flere år, går frierstien mellom Fjelstad og Katisa, og sporer opp gamle ruiner og rester etter industri.

Turen tar ca. to timer. Vi møtes på tunet utenfor Rustadsaga kl. 11.00. Turen avsluttes på Rustadsaga, som frister med nybakte varer i disken.

**Arrangementet er et ledd i feiringen av
Østmarkas Venners 50 års-jubileum.**